

**VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH
STUDIÍ, Z. Ú., ČESKÉ BUDĚJOVICE**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

**ETIKA JAKO SOUČÁST PROFESNÍ IDENTITY
ZAMĚSTNANCŮ POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY**

Autor práce: Vojtěch Brychta

Studijní program: Bezpečnostně právní činnost

Forma studia: Kombinovaná

Vedoucí práce: doc. PhDr. Miroslav Sapík, Ph.D.

Katedra: Katedra právních oborů a bezpečnostních studií

VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH STUDIÍ, z. ú.
Žižkova tř. 1632/5b, 370 01 České Budějovice

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Jméno a příjmení studenta: Vojtěch Brychta

Studijní program: Bezpečnostně právní činnost

Forma studia: Kombinovaná

Místo studia: Příbram

Název bakalářské práce: Etika jako součást profesní identity zaměstnanců Policie České republiky

Název bakalářské práce v anglickém jazyce: Ethics as Part of the Professional Identity of the Czech Republic Police Employees

Katedra: Katedra právních oborů a bezpečnostních studií

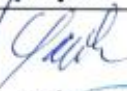

Vedoucí bakalářské práce (jméno a příjmení, včetně titulů): doc. PhDr. Miroslav Sapík, Ph.D.

Datum zadání bakalářské práce (měsíc, rok): duben 2025

Cíl bakalářské práce: Cílem bakalářské práce je posoudit význam etiky v profesní identitě zaměstnanců Policie České republiky a zjistit, jak etické normy ovlivňují jejich rozhodování a chování v praxi.

Student: Vojtěch Brychta	25.4.2025 datum	 podpis
Vedoucí práce: doc. PhDr. Miroslav Sapík, Ph.D.	27.5.2025 datum	 podpis

Schvaluji zadání bakalářské práce:

Vedoucí katedry: doc. JUDr. Roman Svatoš, Ph.D.	27.5.2025 datum	 podpis
Prorektor pro studium a vnitřní záležitosti: doc. PhDr. Miroslav Sapík, Ph.D.	27.5.2025 datum	 podpis
Rektor: doc. Ing. Jiří Dušek, Ph.D.	2.6.2025 datum	 podpis

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracoval samostatně, na základě vlastních zjištění a s použitím odborné literatury a materiálů uvedených v seznamu použitých zdrojů.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce v elektronické podobě ve veřejně přístupné části infodisku VŠERS, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky vedoucího a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce systémem na odhalování plagiátů.

.....

Děkuji vedoucímu bakalářské práce doc. PhDr. Miroslavu Sapíkovi, Ph.D. za cenné rady, připomínky a metodické vedení práce.

ABSTRAKT

BRYCHTA, V. *Etika jako součást profesní identity zaměstnanců Policie České republiky: bakalářská práce*. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2026. 66 s. Vedoucí bakalářské práce: doc. PhDr. Miroslav Sapík, Ph.D.

Klíčová slova: Etický kodex, etika, morální odpovědnost, policejní vzdělávání, Policie ČR, profesní identita, profesní prestiž.

Tato bakalářská práce se zabývá vztahem mezi profesní identitou příslušníků Policie České republiky a významem etických hodnot v jejich služební praxi. Teoretická část definuje klíčové pojmy jako profesní identita, etika v policejní práci a role Etického kodexu Policie ČR. Praktická část vychází z kvantitativního šetření provedeného mezi 124 respondenty z řad policistů. Výzkum odhalil, že zatímco policisté vykazují vysokou míru vnitřní etické integrity, ztotožnění s profesí jako posláním a dobrou znalost etických norem, jejich profesní identita je oslabována negativním vnímáním institucionálních faktorů, zejména pocitem nedostatečného ocenění ze strany organizace a nízkou prestiží povolání. Na základě těchto zjištění práce navrhuje opatření pro modernizaci etického vzdělávání a posílení organizační podpory, která by vedla k hlubší identifikaci příslušníků s jejich profesní rolí.

ABSTRACT

BRYCHTA, V. *Ethics as Part of the Professional Identity of the Czech Republic Police Employees: Bachelor Thesis*. České Budějovice: The College of European and Regional Studies, 2026. 66 pgs. Supervisor: doc. PhDr. Miroslav Sapík, Ph.D.

Key words: Code of Ethics, ethics, moral responsibility, police education, Police of the Czech Republic, professional identity, professional prestige.

This bachelor thesis examines the relationship between the professional identity of members of the Police of the Czech Republic and the significance of ethical values in their daily service. The theoretical part defines key concepts such as professional identity, ethics in policing, and the role of the Code of Ethics of the Police of the Czech Republic. The practical part is based on quantitative research conducted among 124 police officers. The research revealed: while officers demonstrate a high level of internal ethical integrity, perceive their profession as a mission, and possess a good knowledge of ethical standards, their professional identity is weakened by negative perceptions of institutional factors—specifically, a perceived lack of appreciation by the organization and the low prestige of the profession. Based on these findings, the thesis proposes measures for modernizing ethical education and strengthening organizational support to foster a deeper identification of officers with their professional roles.

Obsah

Úvod.....	8
1 Cíl a metodika bakalářské práce	9
2 Etika jako vědní disciplína	12
2.1 Historický exkurz do etiky	13
2.2 Formální členění etiky.....	17
2.3 Interdisciplinární přístup etiky	19
3 Profesionální etika.....	20
3.1 Zásady profesionální etiky	22
3.2 Etické kodexy	25
4 Bezpečnostní složky.....	27
4.1 Policie České republiky.....	27
4.2 Ostatní bezpečnostní složky	31
5 Etický kodex v prostředí Policie České republiky	32
6 Empirická část.....	35
6.1 Analýza dat.....	36
7 Návrhy opatření ke zlepšení.....	53
Závěr	55
Seznam použitých zdrojů	56
Seznam zkratk	59
Seznam tabulek a grafů	60
Seznam příloh.....	61

Úvod

Policie České republiky představuje jednu z klíčových institucí demokratického právního státu, jejímž základním posláním je ochrana bezpečnosti osob, majetku a veřejného pořádku. Výkon policejní služby je však spojen nejen s aplikací právních norem a služebních předpisů, ale také s každodenním rozhodováním v situacích, které mají výrazný morální a hodnotový rozměr. Policista se často ocitá v pozici, kdy musí rychle reagovat, volit přiměřené prostředky a současně respektovat lidskou důstojnost.

Etika v policejní profesi neplní pouze roli souboru formálních pravidel, nýbrž představuje také důležitý prvek profesní identity policisty. Profesní identita zahrnuje vnímání vlastní role, vztah k profesním hodnotám, pocit sounáležitosti s profesní skupinou i míru osobní odpovědnosti za výkon služby.

V posledních letech se otázky profesní etiky v bezpečnostních sborech dostávají stále častěji do odborné i veřejné diskuse, a to zejména v souvislosti s medializovanými případy pochybení, nárůstem společenského tlaku na transparentnost institucí a změnami v charakteru bezpečnostních hrozeb. Tyto faktory kladou zvýšené nároky nejen na odbornou připravenost policistů, ale také na jejich morální integritu, schopnost sebereflexe a odolnost vůči etickým dilematům. Etický kodex Policie České republiky, služební slib i další vnitřní předpisy vytvářejí základní rámec žádoucího chování, avšak samotná existence těchto dokumentů nezaručuje jejich automatické uplatňování v praxi. Klíčovou roli proto hraje vnitřní identifikace policisty s profesními hodnotami a jejich začlenění do osobního hodnotového systému.

Tato bakalářská práce se zabývá vztahem mezi etikou a profesní identitou příslušníků Policie České republiky. Zaměřuje se na význam etických hodnot v kontextu výkonu policejního povolání a jejich roli při vytváření profesního sebepojetí policistů.

Struktura práce je rozdělena do teoretické a empirické části. Teoretická část se věnuje vymezení etiky jako vědní disciplíny, jejímu historickému vývoji, formálnímu členění a interdisciplinárnímu přesahu. Empirická část se soustředí na analýzu získaných dat, vyhodnocení vztahu mezi sledovanými proměnnými a formulaci návrhů opatření, která mohou přispět ke zkvalitnění etického klimatu a posílení profesní identity policistů.

1 Cíl a metodika bakalářské práce

Cílem této bakalářské práce je posoudit význam etiky v profesní identitě zaměstnanců Policie České republiky a zjistit, jakým způsobem etické normy a hodnoty ovlivňují jejich rozhodování a každodenní chování při výkonu služby. Záměrem je propojit teoretická východiska vycházející z oborů etiky, psychologie, pedagogiky a práva s empirickým poznáním z prostředí bezpečnostních složek.

Práce sleduje dvě základní roviny:

- Teoretickou – vymezení klíčových pojmů (profesní identita, norma a normalita, etika a její aplikace v bezpečnostních složkách), analýzu historického vývoje etických kodexů v policejní službě a zhodnocení jejich významu pro současnou praxi.
- Empirickou – ověření vztahu mezi vnímanou důležitostí etických hodnot a subjektivním hodnocením profesní identity u příslušníků Policie České republiky.

Na základě syntézy teoretických poznatků a empirických dat budou formulována doporučení, která mohou přispět ke zkvalitnění vzdělávání, výcviku a profesního rozvoje policistů, a tím i ke zvýšení důvěry veřejnosti v Policii ČR.

Výzkumná otázka a hypotéza

- **O:** Jaký je vztah mezi vnímanou důležitostí etických hodnot a subjektivním hodnocením profesní identity u příslušníků Policie České republiky?

Na výše stanovenou výzkumnou otázku bude hledána odpověď prostřednictvím testování následující hypotézy:

- **H1:** Čím větší význam příslušníci Policie České republiky přikládají etickým hodnotám, tím silnější je jejich identifikace s profesní rolí policisty.

Zde budeme pozorovat dvě proměnné, tj. proměnná 1 – vnímaný význam etiky (nezávislá proměnná) a proměnná 2 – síla profesní identity (závislá proměnná).

Metodologický rámec

Výzkum má charakter kvantitativního výzkumného šetření. Pro naplnění záměru práce byla zvolena metoda dotazníkového šetření, která umožňuje systematicky získat data od většího počtu respondentů a následně je statisticky zpracovat. Tato metoda je vhodná zejména pro zjišťování postojů, názorů a subjektivního hodnocení sledovaných jevů.

Kvantitativní přístup je v práci uplatněn s cílem zajistit měřitelnost a srovnatelnost získaných dat a umožnit jejich objektivnější vyhodnocení. Respondenti odpovídají na jednotlivé položky dotazníku prostřednictvím pětibodové Likertovy škály, kde 1 znamená rozhodně nesouhlasím a 5 rozhodně souhlasím.

Výzkumný vzorek

Výzkumný soubor budou tvořit zaměstnanci Policie České republiky, konkrétně příslušníci různých útvarů a organizačních složek. Výběr respondentů bude náhodný. Očekávaný počet respondentů bude 100–150, což by mělo zajistit dostatečnou reprezentativnost pro základní statistické zpracování.

Metoda sběru dat

Data budou sbírána prostřednictvím standardizovaného dotazníku, který bude sestaven z pěti částí. První částí jsou identifikační údaje – věk, pohlaví, místo výkonu služby. Druhou částí je profesní identita a vztah k profesi. Ve třetí části se zaměříme na etiku v profesní praxi. Čtvrtá část bude stěžejní pro etické dilema a rozhodování. V poslední části dotazníku se budou otázky vztahovat ke vzdělávání a podpoře v oblasti etiky. Pro druhou až pátou skupinu otázek bude stěžejní škálování.

Analýza dat

Získaná data budou analyzována především pomocí deskriptivních postupů, které jsou vzhledem k charakteru bakalářské práce a povaze výzkumného nástroje zcela dostačující. U jednotlivých položek dotazníku budou vypočtena průměrná skóre na pětibodové Likertově škále, která umožní posoudit míru souhlasu či nesouhlasu respondentů s předloženými výroky. Tímto způsobem bude možné identifikovat oblasti, v nichž policisté vykazují silnou profesní identifikaci, a naopak témata, která jsou vnímána méně významně.

Dále bude provedeno jednoduché srovnání těchto průměrných hodnot mezi vybranými sociodemografickými skupinami, například podle věku či místa výkonu služby. Tento přístup umožní zachytit základní trendy a poskytnout odpověď na výzkumnou otázku, aniž by bylo nezbytné využívat složité statistické testy.

Výsledky budou následně interpretovány ve vztahu k teoretické části práce a použity pro formulaci praktických doporučení.

Etické aspekty výzkumu

Výzkum bude realizován v souladu s etickými principy sociálních věd, tzn. dobrovolná účast respondentů, anonymita a důvěrnost získaných dat, informovaný souhlas, využití dat výhradně pro účely akademického výzkumu. Respondenti budou předem seznámeni s účelem výzkumu i s možností kdykoli účast odmítnout.

2 Etika jako vědní disciplína

Etika je poměrně obsáhlá disciplína, která se zabývá obvyklým jednáním lidské společnosti. Pokud bychom si uvedli frekvenční pojetí normality, zjistíme, že normální je ve společnosti to, co je běžné, respektive obvyklé. Za nenormální pak označujeme jevy, činy nebo věci, které běžné nejsou. A jelikož se etika a normalita doplňuje, tak lze konstatovat, že etika pracuje s obvyklým, respektive správným jednáním.¹

Etika je tradičně chápána jako filosofická disciplína, která se systematicky zabývá zkoumáním morálních hodnot, norem a principů lidského jednání. Jako věda se nesoustředí pouze na popis toho, co je považováno za správné či nesprávné, ale usiluje o racionální zdůvodnění morálních soudů a kritickou reflexi lidského jednání v individuálním i společenském kontextu.² Vychází z dlouhé tradice lidského myšlení, sahající od antické filosofie přes křesťanskou etiku až po moderní etické teorie.³

Samotný význam etiky je velmi obtížné definovat, neboť tento pojem může v každém člověku vyvolávat jiné představy. Podle Dufkové a Zlámala⁴ je etika „*disciplína zabývající se tím, co je dobré a špatné, morálními povinnostmi a závazky*“. V podstatě lze konstatovat, že u neodborné veřejnosti jsou pojmy etika a morálka synonymické. Pro odbornou veřejnost pak platí, že morálka bez etiky a etika bez morálky nemůžou existovat, respektive jejich oddělení je nemožné.⁵

Rozdíl mezi morálkou a etikou lze pozorovat výhradně v jemných nuancích. V podstatě u morálky nás zajímá, co lidé považují za správné, zatímco u etiky přemýšlíme nad tím, proč je to správné nebo špatné.⁶ Příkladem tedy může být morální pravidlo, že lhát se nemá. U etické otázky bychom uvažovali, zda je lež vždy špatná, když třeba chrání nevinného.

Etika a morálka bývají zpravidla doplňovány ještě jednou disciplínou, přičemž se jedná o právo. Zatímco etika vychází z vnitřního přesvědčení o tom, co je dobré a správné, tak právo se opírá o formálně psaná pravidla, která stanovuje stát.⁷ Rozdíly pak mohou panovat za situací, kdy je nějaký konkrétní případ eticky špatně, ale právně legální,

¹ JANKOVSKÝ, J. *Etika pro pomáhající profese*. 2. přepracované vydání. Praha: Triton, 2018. s. 26

² Tamtéž.

³ FISCHER, O. *Profesionalita, ctnosti a etika povolání*. Praha: Univerzita Karlova, 2021. s. 52-54.

⁴ DUFKOVÁ, I. a J. ZLÁMAL. *Policie a profesní etika se zaměřením na etický kodex Policie České republiky*. Praha: Střední policejní škola Ministerstva vnitra, 2005. s. 4.

⁵ JANOTOVÁ, H. et al. *Profesní etika*. Praha: EUROLEX BOHEMIA, 2005. s. 13.

⁶ Tamtéž.

⁷ ŠIMEK, J. *O morálce a o stavu morálky v Čechách*. Praha: NLN, 2023. s. 71.

zmiňme třeba lhostejnost k člověku v nouzi. Stejně tak to může být i opačně, a sice eticky správné, ale právně postižitelné.⁸ Typickým příkladem mohou být disidenti v totalitních režimech, jejichž jednání směřovalo k obraně základních lidských práv a svobod, avšak bylo v rozporu s tehdejší právní úpravou a bylo trestáno. Tento příklad ilustruje, že právní legitimita nemusí být vždy v souladu s morální legitimitou.

Samotnou kapitolou je tzv. právo útrpné. Zde se hovoří o legálním použití mučení v období 13. – 18. století. Z pohledu dneška můžeme konstatovat, že z hlediska práva bylo vše v pořádku, ovšem z hlediska eticko-mravního příliš pozitiv nenalezneme. Z hlediska etiky bychom mohli kritizovat zejména znevážení lidské důstojnosti či nepřijatelná přiznání vynucená bolestí. Tedy legální nerovná se morální, přičemž tento závěr vychází z principu lidské důstojnosti, který je základní hodnotou současné etiky i lidskoprávních dokumentů. Zatímco ve středověku bylo mučení právně legitimní součástí trestního procesu, z dnešního etického hlediska je považováno za nepřijatelné, protože zneužívá člověka a porušuje jeho základní práva. Tento posun potvrzuje i absolutní zákaz mučení v mezinárodním právu, což ukazuje, že legalita historické praxe neznamena její morální správnost. Lze tedy hovořit o rozporu mezi pozitivním právem dané doby a etickými principy respektu k lidské důstojnosti.

Uvedené příklady ukazují, že právní legitimita jednání nemusí být vždy v souladu s morální legitimitou. Historicky lze tento rozpor pozorovat například v období, kdy byly určité praktiky z hlediska tehdejšího práva přípustné, avšak z dnešního etického pohledu jsou hodnoceny jako nepřijatelné. Typickým příkladem je institut práva útrpného, který byl v minulosti považován za legitimní součást trestního řízení, avšak současná etika jej jednoznačně odmítá jako porušení lidské důstojnosti a základních práv člověka.

Lze se domnívat, že etické, morální a mravní zásady jsou v poslední době poměrně hojně zmiňovány. Dnešní doba je dynamická a klade důraz na prospěch jednotlivce. Samotný kapitalismus pak přináší určitá etická dilemata, přičemž je třeba zacílit a kontrolovat zamezení zneužívání moci a chamtivosti. Dále si zmíníme např. morální zásady týkající se sociální nerovnosti či lidské důstojnosti.

2.1 Historický exkurz do etiky

Pro ucelení základní představy o etice je v této kapitole stručně nastíněn historický vývoj etického myšlení. Pozornost je přitom zaměřena především na filozofické

⁸ LAFLAMME, D. Is ethics a Utopia? Yes, when moral distinctions impair the ethical aim. In *Current Sociology* [online]. 2025, vol. 73, no. 4, p. 555-568.

a normativní pojetí etiky, zatímco rané biologické a sociologické souvislosti, jako jsou instinkty přežití, zvyky, tabu či tradice, nejsou předmětem podrobnějšího rozpracování, jelikož přesahují tematické zaměření práce.

Začneme ve starověkém Řecku v konkrétních spisech Platóna a Aristotela. Zde nalezneme zajímavou rozpravu nad ideálními vlastnostmi, které by měl člověk mít.⁹ Platón chápal etiku jako hledání dobra a idejí, přičemž mravní život má směřovat k ideálu dobra.¹⁰ Samotný Aristoteles se ve své etice ctností zabýval otázkou, jak prostřednictvím rozumu a opakovaného jednání dochází k utváření mravního charakteru jedince, který je předpokladem správného jednání.¹¹

Aurelius Augustinus, respektive sv. Augustin se zabýval myšlenkou propojení křesťanství s antickou filozofií, přičemž tvrdil, že dobro je v Bohu a zlo v nedostatku dobra. Mravní jednání je pak spojeno s vůlí a milostí.¹²

Třeba Tomáš Akvinský se ve 13. století pokusil sloučit Aristotelovo teleologické pojetí světa s křesťanskou naukou, přičemž Aristoteles vycházel z přesvědčení, že vše směřuje ke svému přirozenému účelu, tedy cíli. Křesťanská myšlenka pak logicky tvrdí, že vše je stvořeno Bohem, přičemž je zacíleno na přirozenost a správnost.¹³ Akvinský dále připouštěl svobodu rozumného poznání, přičemž ovšem neměla odporovat víře. S Tomášem Akvinským se váže tzv. scholastická etika. Ta představuje středověký křesťanský filozofický směr, který spojuje víru s rozumem a učí, že člověk dosahuje dobra a blaženosti ctnostným životem v souladu s přirozeným Božím zákonem.¹⁴

Přesouváme se do 17. a 18. století, kde se seznámíme s několika významnými mysliteli. Zde už hovoříme o období novověku. Konkrétně je pro potřeby základů morálky nutné zmínit Thomase Hobbesa.

Podle Thompсона¹⁵ Thomas Hobbes tvrdí: „že by etika měla být postavena na smluvní dohodě mezi lidmi“. Konkrétně říká, že smlouva by měla být mezi vládcem a jedinci, přičemž by se jednotlivé strany zavázaly k právům, která by umožnila neplnění oné smlouvy. Podle Hobbesa by měl mít vládce takové pravomoci, aby nastala

⁹ THOMPSON, M. *Přehled etiky*. Praha: Portál, 2004. s. 13.

¹⁰ JŮZL, M. *Penitenciaristika jako věda žalární*. Praha: Univerzita Jana Amose Komenského Praha, 2017. s. 24.

¹¹ FISCHER, O. *Profesionalita, ctnosti a etika povolání*. Praha: Univerzita Karlova, 2021. s. 79.

¹² JŮZL, M. *Penitenciaristika jako věda žalární*. Praha: Univerzita Jana Amose Komenského Praha, 2017. s. 24-25.

¹³ THOMPSON, M. *Přehled etiky*. Praha: Portál, 2004. s. 13.

¹⁴ JŮZL, M. *Penitenciaristika jako věda žalární*. Praha: Univerzita Jana Amose Komenského Praha, 2017. s. 25.

¹⁵ THOMPSON, M. *Přehled etiky*. Praha: Portál, 2004, s. 13.

anarchie.¹⁶ John Locke se též zabýval politikou a zmiňuje zejména nutnost legitimizace autority státu. Potřebu společenské smlouvy pro udržení soudržnosti společnosti popsal v díle *Pojednání o vládě* vydaném roku 1690. Zajímavé je zejména pojednání o nutnosti soukromého vlastnictví.¹⁷

Zcela jistě nesmíme opomenout Jana Amose Komenského. Komenský zdůrazňoval, že etika vychází z křesťanského humanismu. Důraz kladl zejména na výchovu k mravnosti a všeobecnému vzdělání. Člověk by měl být podle Komenského harmonicky rozvinutý. Za zmínku určitě stojí vrcholné dílo Jana Amose Komenského s názvem *Všeobecná porada o nápravě věcí lidských*.¹⁸

Propojit výše zmíněné Komenského dílo s etikou a profesní identitou lze poměrně přirozeně. Komenský totiž v díle uvažuje nejen o vzdělání, nýbrž i o mravní a duchovní proměně člověka, která se promítá do jeho profese a života společnosti. Propojení s etikou lze vidět v etických principech, zejména v pravdivosti, poctivosti a spravedlnosti. U profesní etiky je zdůrazněno, že např. učitel, politik či vědec má být služebníkem pravdy a dobra, tedy nejen vykonavatelem technických dovedností.¹⁹

Další významnou osobností je Voltaire, konkrétně z období osvícenství, který kritizoval dogmatismus a naopak kladl důraz na toleranci. Dogmatismus byl postoj, který považoval určité pravdy za neměnné. Právě toto Voltaire odmítal. Naopak poukazyval na svobodu svědomí a rozum. Do stejného období můžeme zařadit i Diderota, který věřil ve víru v rozum, pokrok a mravní zdokonalování společnosti.²⁰

Jean-Jacques Rousseau se domníval, že zájmy jednotlivců jsou v souladu se zájmy státu, přičemž zavedení občanských práv by mělo být v zájmu všech zúčastněných skupin. Rousseau věřil v přirozenou dobrotu člověka, která vycházela z přirozeného soucitu a empatie. V podstatě se domníval, že v přírodním stavu je člověk mírumilovný a neviný, přičemž teprve společenské struktury a majetek deformují přirozený morální cit.²¹

¹⁶ THOMPSON, M. *Přehled etiky*. Praha: Portál, 2004, s. 85.

¹⁷ Tamtéž, s. 87.

¹⁸ JŮZL, M. *Penitenciaristika jako věda žalární*. Praha: Univerzita Jana Amose Komenského Praha, 2017. s. 26-27.

¹⁹ JŮZL, Miloslav. *Jan Amos Komenský, aktuální a inspirativní: almanach vydaný Univerzitou Jana Amose Komenského Praha u příležitosti 350. výročí úmrtí*. Univerzita Jana Amose Komenského, 2021. s. 203-207.

²⁰ JŮZL, M. *Penitenciaristika jako věda žalární*. Praha: Univerzita Jana Amose Komenského Praha, 2017. s. 31-32.

²¹ Tamtéž, s. 32.

Zástupci utilitarismu, etického směru vzniklého v 18. a 19. století, zejména Jeremy Bentham a John Stuart Mill, tvrdí, že správnost nebo nesprávnost jednání by se měla posuzovat podle jeho důsledků.²²

Velmi zásadním, pro etiku jako takovou, byl bezesporu Immanuel Kant. Tento věhlasný německý filosof formuloval něco, co dnes můžeme považovat za základ etických a mravních hodnot. Řeč je zejména o jeho kategorickém imperativu, respektive Všeobecném mravním zákoně, někdy se též můžeme setkat s názvem Kantův mravní imperativ. Hlavní myšlenkou je teze, že bychom se měli chovat tak, jak chceme, aby se ostatní chovali k nám, přičemž se jím řídit nemusíme, ale máme.²³

Kantovo myšlení je zcela zásadní a to až do 21. století. On v podstatě na první místo řadil lidský rozum a vůli.²⁴ V podstatě příklady jeho představ vidíme i v dnešním světě. Když potřebujeme hypotéku na pořízení domu, banka nám půjčí peníze za podmíněk, že budeme splácet. V Kantově myšlení pak jedinec který splácet nechce, by neměl dávat falešné naděje, neboť by se něco obdobného mohlo stát jemu. Chceme snad aby nám někdo zapůjčené peníze nevrátil? Lze předpokládat, že nikoliv.

Přínos Friedricha Nietzscheho k etice spočívá v zásadní kritice tradiční morálky a jejích metafyzických základů. Nietzsche odmítá univerzálně platné morální normy a ukazuje, že morální hodnoty jsou historicky a kulturně podmíněné. V dílech *Mimo dobro a zlo* a *Genealogie morálky* odhaluje morálku jako výraz moci a hodnotového hodnocení, nikoliv jako objektivní pravdu. Etiku tím posouvá od stanovování norem ke kritické reflexi původu a funkce hodnot v lidském životě, který má být posuzován z hlediska jeho síly a tvořivosti.²⁵

Zmínit musíme i lékaře Alberta Schweitzera a jeho dílo *Nauka úcty k životu*. Jedná se o eseje o etickém vztahu člověka k člověku, člověka ke zvířatům a přírodě.²⁶

Historický vývoj etického myšlení ukazuje, že etika nikdy nebyla neměnným souborem pravidel, ale dynamickým procesem, který reagoval na proměny společnosti, náboženství, politiky i pojetí člověka samotného. Od antického důrazu na ctnost a rozum, přes křesťanské propojení morálky s vírou a Božím řádem, až po novověké koncepcce společenské smlouvy a autonomie jednotlivce se etika postupně posouvala od hledání

²² THOMPSON, M. *Přehled etiky*. Praha: Portál, 2004. s. 98.

²³ JŮZL, M. *Penitenciaristika jako věda žalární*. Praha: Univerzita Jana Amose Komenského Praha, 2017. s. 33.

²⁴ THOMPSON, M. *Přehled etiky*. Praha: Portál, 2004. s. 114.

²⁵ BLAŽKOVÁ, M. *Dějiny etických teorií od Bergsona po Tugendhata*. Praha: Univerzita Karlova, 2022. s. 118-119.

²⁶ FISCHER, O. *Profesionalita, ctnosti a etika povolání*. Praha: Univerzita Karlova, 2021. s. 47.

objektivního dobra k otázce odpovědnosti, svobody a důsledků lidského jednání. Tento vývoj zároveň ukazuje rostoucí napětí mezi univerzálními morálními principy a historickou a kulturní podmíněností hodnot, na kterou upozorňují zejména novověcí a moderní myslitelé.

Zvláště významné je, že etika se v průběhu dějin stále více dotýká praktického života a konkrétních společenských rolí člověka. Myšlenky Komenského o mravní výchově, Kantův důraz na odpovědnost a respekt k druhému či Schweitzerova úcta k životu ukazují, že etika není pouze abstraktní filozofickou disciplínou, ale má přímý dopad na profesní jednání i fungování společnosti. Historický exkurz tak vytváří teoretický základ pro další části práce, v nichž se etika již nebude chápat pouze jako soubor idejí, ale jako praktický rámec ovlivňující profesní identitu, rozhodování a odpovědnost jednotlivce v současném světě.

2.2 Formální členění etiky

Obecně platí, že členit, respektive dělit etiku můžeme dle různých hledisek, přičemž celá soustava členění je ve finále celkem složitá. Etiku lze členit podle zaměření, filosofických směrů, praktického využití a časového vývoje.

Členění podle zaměření

Normativní etika má za cíl stanovovat normy, tedy určuje, co je a není správné. Základem je tedy úsilí o analýzu norem lidského chování. Na základě zjištěných skutečností pak můžeme stanovovat kritéria, co je morálně dobré a morálně špatné, přičemž jsou tato zjištění důležitá pro tvorbu zákazů a příkazů.²⁷ Jinými slovy se normativní etika zabývá povinnostmi a hodnotami.²⁸

Deskriptivní etika se jinak nazývá popisná. Konkrétně tedy nezjišťuje, nýbrž popisuje skutečné lidské chování, přičemž se toto chování v jednotlivých kulturních podobách různí.²⁹ Příkladem můžeme uvést, že některá společenství osob povolují polygamii, zatímco v jiných je to tabu nebo dokonce zločin vedoucí k trestu smrti.³⁰

Dalšími skupinami jsou metaetika a aplikovaná etika. První zmíněná se zabývá diskuzí, co vlastně znamenají jednotlivé etické pojmy, nejzmiňovanějšími jsou patrně

²⁷ Philopedia. *Normative Ethics* [online]. Philopedia, 2025 [cit. 2026-02-04]. Dostupné z: <https://philopedia.org/topics/normative-ethics/>

²⁸ NESVADBA, P. *Policejní etika*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2009. s. 14.

²⁹ Tamtéž, s. 13.

³⁰ THOMPSON, M. *Přehled etiky*. Praha: Portál, 2004. s. 11-12.

dobro a spravedlnost.³¹ Aplikovaná etika je pak považována za nejdůležitější oblast, přičemž má za cíl zkoumat jednotlivé oblasti, např. lékařskou etiku či etiku podnikání.³²

Jednotlivé oblasti pak tvoří další dělicí stupnici, přičemž ji lze označit jako členění dle praktického využití. Za zmínku kromě lékařské etiky a etiky podnikání stojí také bioetika, zabývající se klonováním, mediální etika, která řeší zejména objektivitu, pravdu a ochranu soukromí či právní etika, jež se zabývá např. dilematy morálky soudnictví. Pro potřeby této bakalářské práce je velmi důležité zdůraznit i policejní etiku, jež bude zde stěžejní.

Přehled základních přístupů

Zde se lehce dostáváme opět do historického exkurzu, neboť jednotlivé směry se vyvíjely v období Kanta či Aristotela. Zatímco Kanta lze vnímat jako nedávnou historii, tak Aristotela nikoliv. Členění podle filozofických směrů by šlo nahradit i kategorií časového vývoje. Za zmínku stojí zejména deontologie, kterou zmiňuje zejména Kant a stojí na povinnostech a pravidlech. Utilitarismus se snaží maximalizovat dobro. Etika ctnosti je specifická pro myšlenky Aristotela a zabývá se zejména osobním charakterem. Poslední skupinou je tzv. existencialistická etika, která má základy v osobní odpovědnosti a svobodě.³³

Na poslední zmíněnou můžeme navázat další dvě kategorie a sice autonomní a heteronomní etiku. Autonomní etika se vyznačuje tím, že si etické zásady stanovuje sama společnost, respektive samotný člověk, zatímco heteronomní etika je nadefinována z vnějšku. Jedná se o jakési mravní zásady v minulosti dávané do souvislosti s vyšší inteligencí či Bohem.³⁴

Jak bylo ale řečeno už na počátku subkapitoly, členění etiky je velmi složité a někdy se dostáváme do velmi jemných nuancí. Například často zmiňovaná individuální etika by byla patrně zahrnuta do normativní etiky. Stejně tak hojně uváděná sociální etika by zase pro změnu byla součástí aplikované etiky. Součástí aplikované etiky je i pro tuto bakalářskou práci důležitá tzv. profesní etika.

Individuální etika se zabývá osobní morálkou jednotlivce. Naopak sociální etika se zabývá otázkami vztahů mezi lidmi ve společnosti či otázkami solidarity a sociálních

³¹ NESVADBA, P. *Policejní etika*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2009. s. 14..

³² THOMPSON, M. *Přehled etiky*. Praha: Portál, 2004. s. 13.

³³ FISCHER, O. *Profesionalita, ctnosti a etika povolání*. Praha: Univerzita Karlova, 2021. s. 7-8.

³⁴ Tamtéž, s. 17.

práv. Profesionální etika pak uvádí pravidla chování v rámci profese, přičemž pro nás stěžejní bude profese policisty.³⁵

2.3 Interdisciplinární přístup etiky

Etika je značně interdisciplinární oblast, neboť se dotýká základních otázek lidského jednání, stejně tak hodnot a norem. Zaměříme se tedy na vztah etiky a práva, etiky a psychologie, etiky a filosofie, etiky a pedagogiky, etiky a sociální práce.

Právo explicitně stanoví, co je legální. Etika se pak zabývá tím, co je správné. Vzájemný vztah je tedy definován tak, že etika formuje základ právního systému. V praxi se pak setkáváme se situacemi, kdy může být nějaký čin legální, avšak neetický – využití zákonné mezery; nelegální, ale etický – občanská neposlušnost.³⁶

Psychologie zkoumá chování a prožívání člověka, zatímco etika řeší, zda je určené chování správné. Klinická či forenzní psychologie pak řeší etická dilemata, například zachování mlčenlivosti vs. oznámení trestného činu.³⁷ Jinými slovy psychologie pomáhá chápat lidské chování a etika posuzuje jeho správnost.

Vztah etiky a filosofie je velmi úzký, přičemž etika je jedním ze základních oborů filosofie. Filosofie tedy poskytuje teoretické základy pro různé etické systémy.

Pedagogika řeší, jak formovat osobnost žáka – etika pomáhá určovat, jaké hodnoty a postoje mají být předávány. V pedagogické praxi pak vznikají různé etické otázky, například spravedlivé hodnocení nebo rovný přístup ke vzdělání.³⁸ V pedagogické sféře dokonce vznikla specializovaná oblast, tzv. etika učitelského povolání.

U sociální práce jsou pak etické principy základem profese, neboť řeší každodenní dilemata v práci s lidmi. Sociální práce je založena na respektu k lidské důstojnosti, rovnosti a pomoci zranitelným. Existují i kodexy etiky sociální práce, například Mezinárodní etický kodex.³⁹

³⁵ FISCHER, O. *Profesionální etika, ctivosti a etika povolání*. Praha: Univerzita Karlova, 2021. s. 17-18.

³⁶ MUNZAROVÁ, M. *Zdravotnická etika od A do Z*. Praha: Grada, 2005. s. 95.

³⁷ PARKER, M. *Etika pro děti*. Praha: Triton, 2017. s. 219.

³⁸ PELCOVÁ, N. a I. SEMRÁDOVÁ. *Fenomén výchovy a etika učitelského povolání*. Praha: Karolinum, 2015. s. 158-159.

³⁹ KUTNOHORSKÁ, J., M. CICHÁ a R. GOLDMANN. *Etika pro zdravotně-sociální pracovníky*. Praha: Grada, 2012. s. 25.

3 Profesní etika

*„Profesní etika je soustava vybraných hodnot, norem, principů a povinností, jejichž posláním je přispívat k formování specifického typu chování, rozhodování a jednání, žádoucího pro danou profesi.“*⁴⁰ Ačkoliv v této práci dominuje profesní etika policisty, i ostatní povolání veřejné sféry mají svůj regulátor chování profesních skupin. Řeč je zejména o lékařích, zdravotních sestřách, sociálních pracovnících, soudcích, obhájcích, učitelích, novinářích, politicích atd. Je zřejmé, že každá profese dodržuje jiné etické zásady, jež bývají definovány tzv. etickým kodexem.

Obvykle se profesní etika skládá ze tří úrovní, jedná se o tzv. třístupňový model. Ačkoliv se jedná o jisté teoretické dělení, je vhodné si uvědomit, z jakých etických prvků se vlastně celá množina skládá. První je osobní etika. Zde vycházíme z individuálních morálních hodnot a přesvědčení. Příkladem může být respekt k lidem, upřímnost či odpovědnost. V podstatě se jedná o zásady, které člověk aplikuje bez ohledu na profesi. Skupinová etika platí pro celý pracovní tým. Přičemž může být formální, ale i neformální. Formální budou určité etické kodexy. Neformální jsou pak např. zvyklosti. Oborová etika pak platí pro celou profesi bez ohledu na osobní názory či konkrétní instituce. Definuje určité standardy, které odlišují danou profesi od jiných.⁴¹ Dáme-li dohromady osobní etiku, skupinovou etiku a oborovou etiku, tak máme poměrně solidní základ pro správné pojetí profesní etiky. Kdo se řídí pouze etickým kodexem, bez vlastních osobních etických principů, u toho nemusí vždy vše dobře fungovat, stejně tak, řídí-li se někdo výhradně instinktivně a etický kodex ho nezajímá, tak patrně se dopustí nejednoho přešlapu.

Profesní etika není jen souborem pravidel určujících chování jednotlivce v jeho povolání. Její význam daleko přesahuje hranice profesních skupin, protože přímo ovlivňuje důvěru společnosti v instituce a autority. V moderní demokratické společnosti je důvěra veřejnosti základním předpokladem stability a fungování státu. Tam, kde chybí, vzniká prostor pro nespokojenost, rezignaci občanů a oslabení sociální soudržnosti.⁴²

Policie, soudy, zdravotnictví či média – všechny tyto oblasti stojí na vzájemném vztahu důvěry mezi profesionály a občany. Pokud policista jedná čestně, respektuje lidská práva a postupuje transparentně, posiluje tím ochotu veřejnosti spolupracovat

⁴⁰ NESVADBA, P. *Policejní etika*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2009. s. 149.

⁴¹ DUFKOVÁ, I. a J. ZLÁMAL. *Policie a profesní etika se zaměřením na etický kodex Policie České republiky*. Praha: Střední policejní škola Ministerstva vnitra, 2005. s. 5.

⁴² BOHATÁ, M. et al. *Etika a integrita veřejné správy*. Praha: Grada, 2022, s. 70-71.

a respektovat zákony. Pokud však dojde k prokázanému excesu, například ke zneužití pravomocí, ztrácí důvěru nejen konkrétní pracovník, ale v očích veřejnosti je poškozena i celá instituce.

Důvěra je přitom křehká hodnota – její budování trvá dlouhé roky, avšak může být ztracena jediným skandálem. Z tohoto důvodu je profesní etika klíčová nejen pro jednotlivce, ale i pro instituce jako celek. Zavedení etických kodexů, interních mechanismů kontroly a transparentní komunikace směrem k veřejnosti představuje důležité nástroje, jak tuto důvěru upevňovat.⁴³

Nelze přehlížet ani roli médií a sociálních sítí, které dnes mají velký vliv na utváření veřejného mínění.⁴⁴ Etické selhání profesionála se díky nim okamžitě dostává do povědomí veřejnosti a může mít dalekosáhlé následky. Proto je pro profesionála zásadní nejen dodržovat formální pravidla, ale i pečovat o svou osobní integritu a vědomě přispívat k pozitivnímu obrazu své profese.

Profesní etika je tedy nejen osobní, ale i společenskou odpovědností. Její dodržování posiluje legitimitu institucí, vytváří most mezi občany a státní mocí a přispívá k tomu, že společnost funguje na principech důvěry, spolupráce a spravedlnosti. Naopak její porušování vede k erozi důvěry, která může mít pro celou společnost destabilizační účinky.⁴⁵

Profesní etika není statická, přičemž vyžaduje průběžnou reflexi a vzdělávání. V mnoha profesích existují kurzy, supervize a semináře zaměřené na etické aspekty práce, které podporují schopnost jednotlivce řešit náročné situace. U policistů či zdravotních pracovníků jsou takové programy klíčové pro rozvoj profesionality, empatie a schopnosti rozhodovat se eticky, a to i pod tlakem.

Dodržování profesní etiky je zásadní nejen pro výkon konkrétní práce, ale také pro udržení důvěry veřejnosti. Porušení etických principů může vést k poškození reputace instituce i jednotlivce, přičemž může dojít až ke ztrátě legitimacy v očích občanů. Například transparentní postupy policie a respekt k právům občanů posilují důvěru veřejnosti a podporují spolupráci s komunitou.

I při existenci kodexů a interních pravidel zůstává klíčovým prvkem profesní etiky osobní svědomí pracovníka. Osobní morální kompas umožňuje vyhodnotit situace, které

⁴³ BOHATÁ, M. et al. *Etika a integrita veřejné správy*. Praha: Grada, 2021. s. 61.

⁴⁴ Tamtéž, s. 64.

⁴⁵ Tamtéž, s. 22-23.

nejsou explicitně upraveny předpisy. Rozvoj tohoto aspektu etiky zahrnuje sebereflexi, diskusi s kolegy a schopnost učit se z vlastních zkušeností.

3.1 Zásady profesní etiky

Tato subkapitola vymezuje klíčové zásady profesní etiky relevantní pro pomáhající profese. Jednotlivé zásady nejsou pouze formálně vyjmenovány, ale jsou stručně vysvětleny a zasazeny do kontextu profesní praxe, aby bylo zřejmé, jak se promítají do každodenního života.

Základní stěžejní zásadou profesní etiky je respekt k lidské důstojnosti a základním lidským právům. Profesionalita spočívá v uznání jedinečné hodnoty každého člověka bez ohledu na jeho věk, pohlaví, národnost, náboženské vyznání, sexuální orientaci, zdravotní stav či sociální postavení.⁴⁶ V praxi to znamená zachovávat úctu k druhému i v náročných situacích, např. komunikovat otevřeně a s empatií či nepoužívat ponižující jazyk.

Další zásadou je otevřenost a poctivost. Profesionál by měl jednat čestně, nelhat, nemanipulovat s informacemi a nést odpovědnost za svá rozhodnutí a činy. Tato zásada zahrnuje transparentní komunikaci s klienty, jasné vymezení kompetencí a schopnost reflektovat vlastní chyby. Odpovědnost se projevuje také v ochotě průběžně hodnotit dopady své práce a přijímat zpětnou vazbu.⁴⁷

Zásada důvěrnosti a mlčenlivosti představuje jeden ze základních pilířů etického výkonu profese. Informace získané v rámci práce s klientem musí být chráněny a sdíleny pouze v nezbytném rozsahu a souladu s právními předpisy.⁴⁸ Respektování této zásady bezesporu posiluje pocit bezpečí klienta a vytváří prostor pro otevřenou spolupráci. Výjimky z mlčenlivosti nastávají zejména v situacích, kdy je ohrožen život či zdraví osob, což při práci policie není sporadická výjimka.

Nestrannost, spravedlnost a integrita se projevují v souladu mezi hodnotami profesionála, jeho postoji a jednáním. Důležitá je schopnost odolávat tlaku okolí, osobním předsudkům či konfliktům zájmů a rozhodovat se v souladu s etickými standardy profese.⁴⁹

⁴⁶ DUFKOVÁ, I. a J. ZLÁMAL. *Policie a profesní etika se zaměřením na etický kodex Policie České republiky*. Praha: Střední policejní škola Ministerstva vnitra, 2005. s. 6-7.

⁴⁷ JANOTOVÁ, H. et al. *Profesní etika*. Praha: EUROLEX BOHEMIA, 2005. s. 17.

⁴⁸ Tamtéž.

⁴⁹ Tamtéž.

Zmíníme ještě zásadu odborné způsobilosti a celoživotního učení. Profesionál by měl disponovat odpovídajícím vzděláním, dovednostmi a znalostmi a průběžně se rozvíjet prostřednictvím celoživotního učení. Etické jednání totiž zahrnuje i uvědomění si vlastních limitů a schopnost vyhledat odbornou pomoc.

V profesní praxi se často objevují situace, kdy jednotlivé etické zásady mohou být v konfliktu. Takzvané etické dilema nastává, když nelze současně naplnit všechny principy. Například sociální pracovník může čelit rozhodnutí mezi ochranou soukromí klienta a povinností informovat o riziku ohrožení života. Profesní etika proto zahrnuje nejen soubor zásad, ale i metodiku rozhodování, která umožňuje analyzovat situaci a minimalizovat škody při respektování etických standardů.

Z výše uvedených zásad vyplývá, že profesní etika nepůsobí izolovaně v rovině ideálů, ale vstupuje do každodenní praxe, kde je vystavena tlaku konkrétních situací, emocí a rozhodnutí pod časovým i psychickým stresem. Právě v těchto momentech se ukazuje rozdíl mezi formálním přijetím etických principů a jejich skutečným uplatňováním. Etické normy se tak stávají nejen měřítkem profesionální kvality, ale i nástrojem odhalujícím limity lidského selhání, osobních postojů a institucionální kultury. Z tohoto důvodu je nezbytné věnovat pozornost nejen samotným zásadám profesní etiky, ale také příčinám a důsledkům jejich porušování.

Porušování profesní etiky

I přes fakt, že ve 21. století je vynakládána velká snaha k humanizaci mezilidských vztahů, nikde na světě se nelze před neetickým jednáním zcela ochránit.⁵⁰ Zcela jistě situaci nenapomáhá ani chování politiků směrem k veřejnosti, ale ani směrem k vlastním kolegům, např. vystupování poslanců v Poslanecké sněmovně Parlamentu České republiky.

Čas od času se vyskytnou případy, jež jsou definovány jako excesy proti lidskosti. Zcela extrémním případem byl např. tzv. heparinový vrah. Petr Zelenka byl zdravotní bratr, který podával pacientům heparin a tím jich zřejmě sedm připravil o život. Jeho činy otřásly důvěrou veřejnosti ve zdravotnictví.

Je však nutné konstatovat, že v posledních letech se s porušováním profesních etických zásad setkáváme patrně častěji. Kapitalismus jako ekonomický systém založený na soukromém vlastnictví, tržních vztazích a odpovědnosti jednotlivce za vlastní

⁵⁰ JANOTOVÁ, H. et al. *Profesní etika*. Praha: EUROLEX BOHEMIA, 2005. s. 17.

rozhodování klade důraz především na individuální výkon a osobní prospěch, nikoliv primárně na blaho společnosti jako celku. Kapitalistická logika tak může podporovat individualismus, který v krajních případech může vést až k cynickému chování.

V důsledku toho se lze setkat s etickými dilematy, kdy určité jednání může být z právního hlediska v pořádku, avšak v rozporu s morálními hodnotami. Deviantní chování vůči etickému řádu pak vzniká na základě dvou faktorů. Prvním jsou endogenní a druhým exogenní mechanismy. Endogenní faktory se ještě dělí na biologické a psychické, přičemž biologické spočívají v genetických poruchách a vrozených nebo vývojových vadách. Zatímco psychické faktory vznikají až v rámci poruch socializace, dále pak poruchou vztahu k autoritám či v rámci krizí životních etap. Mezi exogenní faktory pak řadíme vliv sociálních kontaktů, respektive vliv subkultury.⁵¹

Porušování profesní etiky představuje v prostředí Policie České republiky závažný problém, neboť přímo ovlivňuje důvěru veřejnosti v policejní sbor a legitimitu výkonu policejní moci. K porušení profesní etiky často dochází v situacích, kdy policista selhává v etickém rozhodování, podléhá tlaku okolností, osobním zájmům nebo konfliktu hodnot.

Opustíme-li sociologické úvahy, zjistíme, že mnohá porušování etických norem získávají v konkrétních subkulturách kladné odezvy, respektive některá neetická jednání jsou např. v rámci pracovního kolektivu tolerována.⁵²

Porušování profesní etiky nelze chápat výhradně jako individuální selhání jednotlivce, ale jako komplexní jev vznikající v interakci osobnostních predispozic, profesního prostředí a širších společenských vlivů. V prostředí policie se etická pochybení násobí tím, že policista vystupuje jako nositel státní moci a jeho jednání má přímý dopad na základní práva a svobody občanů. Tolerance neetického chování v rámci profesních subkultur nebo jeho bagatelizace může postupně vést k normalizaci excesů a k oslabení vnitřních etických zábran.

Z tohoto pohledu je profesní etika policisty klíčovým preventivním mechanismem, který chrání nejen veřejnost, ale i samotné příslušníky policie před ztrátou profesní integrity. Systematické vzdělávání v oblasti etiky, otevřená reflexe etických dilemat a důsledná reakce na porušení etických norem představují nezbytné předpoklady pro udržení důvěry veřejnosti a legitimacy policejního sboru. Profesní etika zde neplní

⁵¹ NESVADBA, P. *Policejní etika*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2009. s. 233.

⁵² Tamtéž.

represivní funkci, ale slouží jako nástroj kultivace profesionální identity a odpovědného výkonu služby.

3.2 Etické kodexy

V této subkapitole se zaměříme na obecné informace týkající se etického kodexu. Specifika etického kodexu u Policie České republiky budeme řešit v rámci kapitoly 5. Etické kodexy stojí mimo oficiální legislativu a jsou jakýmsi závazným rádcem v rámci profesních sdružení. Poměrně nedávno byl vydán Etický kodex pracovníků v sociálních službách, přičemž konkrétní organizace si vzorový předpis upravují.

*„Etický kodex v současnosti představuje jeden z nejčastějších způsobů implementace etiky do organizační kultury.“*⁵³ Etický kodex tedy obsahuje konkrétní soubor principů, hodnot a pravidel, kterými by se měli zaměstnanci řídit a přispívat tak k dosažení prioritních cílů vytyčených konkrétní organizací.⁵⁴

Jistě je nutné specifikovat i konkrétní funkce etických kodexů. Základních funkcí rozlišujeme šest, přičemž každá přispívá zejména k prevenci a předcházení selhání v etických otázkách. Zmíníme tedy, že etický kodex přispívá k formování atmosféry v organizaci, posiluje disciplínu uvnitř organizace, objasňuje politiku veřejné správy, pozitivně motivuje, kultivuje veřejný prostor a v neposlední řadě je dobrým příkladem a pomocníkem.⁵⁵

Je zřejmé, že systematicky formulované etické kodexy v oblasti veřejné služby se v České republice začaly výrazněji objevovat až po roce 1989, a to na základě politické transformace, demokratizace společnosti a změny hodnotového rámce.⁵⁶ Do té doby nebylo vytváření formálních etických kodexů běžnou praxí. Etické principy příslušníků veřejné bezpečnosti v tehdejší Československé socialistické republice vycházely z odlišného ideologického a společenského kontextu, a z dnešního pohledu se mohou jevit jako problematické či nepřijatelné. Je zřejmé, že etické kodexy se začaly objevovat až po roce 1989. Do té doby to bylo neběžné.

Etický kodex tedy konkrétně stanovuje zásady respektu a úcty ke klientům, ale i vůči kolegům v rámci organizace. Základem je poctivost a profesionalita při vykonávání svěřených úkolů.⁵⁷ V praxi tedy platí, že etický kodex v rámci konkrétní organizace má

⁵³ ONDŘIOVÁ, I. *Etické problémy a dilemata v ošetrovatelské praxi*. Praha: Grada, 2021. s. 24.

⁵⁴ ŠIMEK, J. *O morálce a o stavu morálky v Čechách*. Praha: NLN, 2023. s. 110.

⁵⁵ BOHATÁ, M. et al. *Etika a integrita veřejné správy*. Praha: Grada, 2021. s. 84-85.

⁵⁶ JANKOVSKÝ, J. *Etika pro pomáhající profese. 2. přepracované. Vydání*. Praha: Triton, 2018. s. 181.

⁵⁷ ŠIMEK, J. *O morálce a o stavu morálky v Čechách*. Praha: NLN, 2023. s. 110.

být definován jasně a stručně, aby vedl k větší kvalitě odváděné práce. Etický kodex musí být v rámci organizace dostupný, a to například prostřednictvím internetu, respektive intranetu či nástěnek. Každý nově příchozí zaměstnanec by měl být s dokumentem seznámen, přičemž nebude-li schopen dodržovat základní zásady etického kodexu organizace, neměl by na pracovní či služební místo ani nastupovat.

Je běžné, že nově nastupující zaměstnanci jsou povinni podepsat seznámení se s etickým kodexem. Jak už ale bylo zmíněno dříve, zájem o mravnost v dnešní kapitalistické době je omezený. Patrným cílem většiny je přežít a uživit sebe, potažmo svou rodinu. Z žádných dostupných dat nelze explicitně konstatovat, že by se zájem o etiku ve společnosti zvětšoval, naopak působí v mnoha případech jako jakýsi odpudivý prvek.⁵⁸

Z výše uvedeného vyplývá, že etický kodex nesmí být vnímán pouze jako statický dokument či formální požadavek kladený na zaměstnance při nástupu do poměru, ale jako dynamický nástroj řízení lidských zdrojů. Ačkoliv současná společenská situace, akcentující materiální zajištění a individuální přežití, může stavět etické principy do pozadí, právě v institucích veřejného sektoru a bezpečnostních sborů hraje kodex nezastupitelnou roli při budování důvěry veřejnosti. Absence vnitřního ztotožnění se s těmito hodnotami vede k tomu, že se kodex stává pouhou proklamací bez reálného dopadu na kvalitu výkonu služby. Pro efektivní fungování organizace je proto klíčové, aby etické standardy nebyly vnímány jako represivní nástroj, ale jako profesní opora, která definuje hranice korektního jednání v morálně složitých situacích, s nimiž se pracovníci v praxi běžně setkávají.

⁵⁸ ŠIMEK, J. *O morálce a o stavu morálky v Čechách*. Praha: NLN, 2023. s. 110.

4 Bezpečnostní složky

Bezpečnostní sbory České republiky podle zákona č. 361/2003 Sb. zahrnují sedm profesních složek, které vykonávají klíčové úkoly v oblasti vnitřní bezpečnosti státu.⁵⁹ Armáda České republiky není bezpečnostní sbor, nýbrž ozbrojená síla státu, jejíž činnost je definována v zákoně č. 219/1999 Sb. o ozbrojených silách ČR.⁶⁰ Obecní a městská policie je ozbrojený bezpečnostní sbor obce, který ovšem není součástí bezpečnostních sborů dle zákona č. 361/2003 Sb. o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů.⁶¹ Do kategorie bezpečnostní složky jsou tedy oficiálně zařazeny: Policie České republiky, Celní správa České republiky, Vězeňská služba České republiky, Bezpečnostní informační služba, Generální inspekce bezpečnostních sborů, Hasičský záchranný sbor ČR a Úřad pro zahraniční styky a informace.

4.1 Policie České republiky

Policie České republiky je bezpečnostní ozbrojený sbor spadající pod Ministerstvo vnitra České republiky.⁶² Slovem policie se ovšem v minulosti na českém území bezpečnostní ozbrojený sbor nenazýval. Policejní pravomoci z pohledu času upravuje dnes již desátý zákon v pořadí. První byl zákon č. 299/1920 Sb. o četnictvu, který byl účinný v letech 1920 až 1945. Tento sbor zajišťoval veřejný pořádek a veřejnou bezpečnost na celém území Československa.⁶³

Dále stojí za zmínku období let 1945 až 1948 a 1948 až 1989, kdy byl účinný zákon o národní bezpečnosti, respektive o Sboru národní bezpečnosti. V období let 1989 až 2008 již došlo k příklonu k pojmu Policie a v platnost vstoupil zákon o Policii České republiky.⁶⁴ V roce 2008 byla zahájena pod vedením ministra vnitra Ivana Langera reforma Policie ČR a začal platit zákon č. 273/2008 Sb. o Policii České republiky.⁶⁵

⁵⁹ TVRDÁ, K. *Vnitřní bezpečnostní sbory a zpravodajské služby ve Střední Evropě: mapování proměn vnitřního bezpečnostního pole na případech České republiky, Maďarska, Polska a Slovenska*. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury, 2018. s. 76.

⁶⁰ Zákon č. 219/1999 Sb. Zákon o ozbrojených silách České republiky. In: *Zákony pro lidi* [online].

⁶¹ Zákon č. 361/2003 Sb. Zákon o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů. In: *Zákony pro lidi* [online].

⁶² MATES, P. et al. *Veřejné sbory v České republice*. Praha: Leges, 2023. s. 41.

⁶³ HABICH, L. a M. KLOUBEK et al. *Činnost policejních služeb*. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2019. s. 9.

⁶⁴ Tamtéž, s. 10.

⁶⁵ TVRDÁ, K. *Vnitřní bezpečnostní sbory a zpravodajské služby ve Střední Evropě: mapování proměn vnitřního bezpečnostního pole na případech České republiky, Maďarska, Polska a Slovenska*. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury, 2018. s. 77.

Policie České republiky je vnitřně členěna na službu pořádkové policie, službu dopravní policie a službu cizinecké policie. Dále jsou složkami např. letecká služba, pyrotechnická služba, služba kriminální policie a vyšetřování.⁶⁶

Tato bakalářská práce nicméně pojednává o etických aspektech, tedy i na Policii České republiky budeme v této kapitole nahlížet převážně z pohledu etického a morálního.

Za zcela zásadní lze považovat znění služebního slibu, který policista skládá v den nástupu k výkonu služby. „*Slibuji na svou čest a svědomí, že při výkonu služby budu nestranný a budu důsledně dodržovat právní a služební předpisy, plnit rozkazy nadřízených a nikdy nezneužiji svého služebního postavení. Budu se vždy chovat tak, abych svým jednáním neohrozil dobrou pověst bezpečnostního sboru. Služební povinnosti budu plnit řádně a svědomitě a nebudu váhat při ochraně zájmů České republiky nasadit i vlastní život.*”⁶⁷

Z pohledu eticko-mravního představuje služební slib nejen formální závazek příslušníka Policie České republiky, ale i výraz jeho osobní odpovědnosti, loajality a profesní identity. Tento slib je významným momentem, přičemž jedinec veřejně deklaruje, že bude své povinnosti vykonávat s nejvyšší mírou odpovědnosti vůči státu, společnosti, ale i sobě samému.

Celkově lze konstatovat, že služební slib obsahuje klíčové etické principy jako jsou čest, svědomí, nestrannost, zákonnost, odpovědnost, sebereflexe a loajalita. Tyto hodnoty vytvářejí základní rámec pro morálně správné jednání příslušníka bezpečnostního sboru ve službě, nýbrž i v osobním životě.

Příslušníci Policie České republiky se neřídí pouze služebním slibem, nýbrž i konkrétními zákony a nařízeními vnitřní struktury Policejního prezidia. Za zcela zásadní lze považovat Zákon č. 283/1991 Sb. o Policii České republiky. Hlava III zákona o policii obsahuje základní povinnosti příslušníka. Zde je podstatná zdvořilost, iniciativa, přiměřenost postupu, prokazování příslušnosti a poučování. Jakási forma vnitřního předpisu, tj. Etický kodex policisty bude komentována v samostatné kapitole níže.⁶⁸

Jedna z možností proč dostat výpověď ze služebního poměru je porušení služebního slibu, přičemž je ovšem v praxi tento instrument méně využívaný. Úprava povinnosti dodržování zdvořilosti vychází z Listiny základních práv a svobod, konkrétně

⁶⁶ BUGALA, M., Z. REGULI a M. VÍT. *Řešení konfliktních situací v policejních organizacích*. Brno: Masarykova univerzita, 2017. s. 12.

⁶⁷ VOKUŠ, J. *Policie České republiky*. Praha: Policejní prezidium České republiky, 2010. s. 8.

⁶⁸ MATES, P. et al. *Veřejné sbory v České republice*. Praha: Leges, 2023. s. 84-85.

z pasáže zakotvující právo na lidskou důstojnost a osobní čest. Další zcela zásadní je iniciativa. Ta značí povinnost vykonávat pravomoc, nikoliv mylně vykládanou aktivitu. Opakem iniciativy je zásada pasivity.⁶⁹ Z etického hlediska tedy zásada pasivity zabraňuje zneužití moci. Jedná se o důvody, kdy policie nemusí provést úkon či opatření.

Přiměřenost postupu znamená, aby během zásahu nedocházelo k nepřiměřenému jednání, které by bylo v rozporu i se zákonem o policii. Příslušnost k veřejnému sboru konkrétně policista prokazuje služebním stejnokrojem s viditelnými nápisy POLICIE a identifikačním číslem příslušníka, služebním průkazem a služebním odznakem. V situacích, kdy k prokázání příslušnosti brání povaha úkonu, prokazuje se policista ústním prohlášením POLICIE.⁷⁰

Policista má povinnost poučovat. To znamená, že příslušník před provedením úkonu poučí dotyčnou osobu, které se úkon týká, o právních důvodech provedení úkonu. Od tohoto poučení může být v konkrétních situacích upuštěno, přičemž musí k poučení dojít ihned jakmile to okolnosti dovolí.⁷¹

V rámci etických a mravních zásad musí policista řešit konfliktní situace, stejně tak musí používat krizovou komunikaci. Je zřejmé, že ne každý jedinec je krizové komunikace schopen, a i proto jsou součástí přijímacího řízení k policii psychologické testy a psychiatrické vyšetření. To, že někdo skýtá předpoklady pro krizovou komunikaci ovšem neznamená, že se v krizových situacích umí chovat. Mnohdy se jedná o dlouhý učící se proces, který není nikdy završen.

Lidé z řad laiků zastávají různé způsoby, jak se vypořádat s konfliktní situací. Mnohdy ovšem volí nevhodné komunikační či jiné techniky, přičemž jejich výsledek skutečně neznačí zvládnutou krizovou komunikaci. Příslušníci Policie České republiky už by měli konfliktní situace zvládat lépe, avšak někdy ani běžný příslušník nastalou situaci nemusí zvládnout. V takových případech pak existuje tzv. antikonfliktní tým, který je nasazován zejména na hromadných akcích s vypjatou atmosférou.

Laická veřejnost tedy mnohdy přistupuje k pasivitě. Tam jedinec spoléhá zejména na skutečnost, že problém se vyřeší sám. Mnoho lidí se ovšem rozhodne pro násilí. Zde musíme konstatovat, že jde o velmi nevhodnou formu, která může přecházet od slovního

⁶⁹ MATES, P. et al. *Veřejné sbory v České republice*. Praha: Leges, 2023. s. 85-87.

⁷⁰ Tamtéž, s. 89-90.

⁷¹ Tamtéž, s. 90.

násilí až k fyzickému útoku. Tento způsob řešení je typický zejména pro osoby na ose labilita – extroverze, respektive pro osoby s cholerickými rysy osobnosti.⁷²

Dalšími používanými možnostmi je delegace a jednání. V rámci delegace se aktéři konfliktu obrací nejčastěji právě na Policii České republiky, jakožto na vyšší autoritu.⁷³ Veřejnost ovšem příliš neumí usuzovat, kdy je vhodné policii kontaktovat. Například, když má Česká pošta po polední pauze otevřít ve 13 hodin a nespokojená zákaznice volá ve 13,10 hodin, že je pošta stále zavřená, tak zde Policie České republiky příliš nezmůže.

Jednání je způsob, kdy se snaží jedinec najít vhodné řešení konfliktní situace, které bude výhodné pro oba účastníky konfliktu.⁷⁴

Nás však mnohem více zajímá, jak konfliktní situaci, potažmo krizovou komunikaci provádí příslušník Policie České republiky. Policisté používají jisté komunikační techniky, které podporují uklidnění a vyjasnění problému. Za zcela zásadní lze u policistů považovat mimoslovní, tzv. neverbální komunikaci, kterou směřuje směrem k občanovi. Různé pocity, nálady a postoje vyjadřuje policista zejména nonverbálně, a to skrze mimiku a gestikulaci. Policista se nicméně snaží mluvit klidně a zřetelně. Je nutné udržovat oční kontakt, ovšem musí být brán zřetel na neupřený pohled, který by mohl působit agresivním dojmem. Pokud policista použije úsměv nesmí působit ironicky či povýšeně. Měla by být dodržována osobní zóna, policista, tedy pokud to není nutné, nevstupuje do intimní zóny.⁷⁵

V rámci zákonných řešení konfliktních situací musí policista postupovat dle zákona. Zákon o policii stanoví, jaké donucovací prostředky může policista použít, aby naplnil právní i etické požadavky. V běžném životě obvykle neplatí, že je právo vždy v souladu s etikou. U policisty by takový soulad platit měl. Například policista použije jako donucovací prostředek hmaty a chvaty, které jsou v souladu jak se zákonem tak etikou a nepoužije třeba bičování, které zákonnou ani etickou podporu nemají.

⁷² BUGALA, M., Z. REGULI a M. VÍT. *Řešení konfliktních situací v policejních organizacích*. Brno: Masarykova univerzita, 2017. s. 28.

⁷³ Tamtéž.

⁷⁴ Tamtéž.

⁷⁵ Tamtéž, s. 29.

4.2 Ostatní bezpečnostní složky

Zde zmíníme ostatní bezpečnostní složky, a to spíše okrajově, neboť stěžejní oblastí zájmu práce je Policie ČR. Krátce pojednáme o Hasičském záchranném sboru ČR, Celní správě a Vězeňské službě ČR. Existují ještě Generální inspekce bezpečnostních sborů, Bezpečnostní informační služba a Úřad pro zahraniční styky a informace. Dále existují sbory, které nepatří dle zákona mezi bezpečnostní složky, tj. obecní policie, vojenská policie, Armáda České republiky a Vojenské zpravodajství.

Jako první zmíníme Hasičský záchranný sbor. Hasičský záchranný sbor ČR představuje profesi s mimořádnou společenskou důvěrou. Etika této profese vychází zejména z kombinace právních norem, služebních předpisů, profesních standardů a hodnot spojených s ochranou života, zdraví a majetku.⁷⁶

Práce hasičů se etických principů dotýká zejména v oblastech ochrany života a lidské důstojnosti, nestrannosti a rovného přístupu, profesionální odpovědnosti, solidarity a vzájemné důvěry, transparentnosti a pravdivosti. Etická dilemata naopak pozorujeme v oblastech rizika pro vlastní život vs. povinnost zachraňovat, ochrana majetku vs. ochrana života či informování médií vs. ochrana soukromí.⁷⁷

Dalším sborem je Celní správa, která spadá svojí působností pod Ministerstvo financí České republiky. Tzv. Etický kodex celníka je poměrně malého rozsahu, vejde se na 1 papír A4. Základem je profesionalita a odborná způsobilost, nestrannost a objektivita, integrita a čestnost.⁷⁸ Jinými slovy etický kodex vyžaduje, aby celník jednal profesionálně, nestranně a čestně, chránil informace a respektoval důstojnost všech osob.

Poměrně specifická je etika v rámci Vězeňské služby České republiky, zatímco policisté, hasiči či celníci dbají na etická pravidla zejména v době zásahů a výjezdů u různých skupin osob. Příslušník vězeňské služby je v kontaktu s osobami ve výkonu trestu dlouhodobě a každodenně. Příslušníci vězeňské služby proto musí důsledněji hlídat emocionální hranice, nepodléhat manipulaci a předcházet vztahové závislosti či neformálnímu spřátelení.⁷⁹ Problematika vězeňské etiky je problematická a rozsáhlá, přičemž zde není dostatečný prostor pro její analýzu, a ani zde není prostor skrze tematické vymezení práce.

⁷⁶ MATES, P. et al. Veřejné sbory v České republice. Praha: Leges, 2023. s. 74-75.

⁷⁷ Etický kodex příslušníka a zaměstnance Hasičského záchranného sboru České republiky. 2020.

⁷⁸ Etický kodex celníka. 2018.

⁷⁹ RASZKOVÁ, T. a S. HOFERKOVÁ. *Kapitoly z penologie I*. Hradec Králové: Gaudeamus, 2013. s. 72-73.

5 Etický kodex v prostředí Policie České republiky

Etický kodex policie je soubor principů a pravidel, kterými se řídí policisté při výkonu své služby. Jeho cílem je zajistit, aby policisté jednali profesionálně, spravedlivě a s úctou k právům občanů. V České republice je tento kodex upraven například Etickým kodexem policistů Policie České republiky, který obsahuje základní zásady chování policistů. Další pravidla chování příslušníků jsou upravována jednotlivými nařízeními policejního prezidenta.⁸⁰ Etický kodex Policie České republiky se skládá z pěti hlavních částí, přičemž se jedná o: Cílem Policie České republiky je, základními hodnotami Policie České republiky jsou, Závazkem Policie České republiky vůči společnosti je, Závazkem vůči ostatním příslušníkům Policie České republiky je, Osobním a profesionálním přístupem příslušníků Policie České republiky je.

První část etického kodexu má jasně vymezené základní poslání, tj. bezpečnost, zákonnost a respekt k právům.⁸¹ To dává policii legitimitu a rámec, v němž se lze orientovat. Dále je zde zdůrazněna prevence i represivní složky, nejen potírání trestné činnosti – to podporuje aktivnější a komplexnější přístup. Je zde i jasně viděn závazek vůči veřejnosti, kde klíčové pro fungování policie v demokratické společnosti je důvěra občanů základem efektivity a morální autority.

Nicméně v praxi může docházet ke konfliktům mezi prosazováním zákonnosti a ochrannou práv a svobod osob, a to zejména v krizových situacích nebo při výkonu donucovacích prostředků. Stejně tak usilovat o trvalou podporu a důvěru veřejnosti je velmi náročný cíl, který vyžaduje nejen bezúhonnost, ale i transparentnost a odpovědnost, což jsou oblasti, kde mohou být problémy. I prevence je široký pojem a může být nejasné, co se konkrétně myslí, a jaké prostředky, priority či indikátory se uplatňují při preventivních aktivitách.

Základní hodnoty zde pokrývají klíčové etické principy, tj. profesionalita, nestrannost, odpovědnost, ohleduplnost a bezúhonnost.⁸² Konkrétní hodnoty pak mají potenciál sjednocovat kulturu policie. Ty se mohou orientovat nejen na výkon úkolů, ale i způsob, jak jsou splněny.

Nicméně koncepty jako ohleduplnost a bezúhonnost jsou relativní a mohou být interpretovány různě, respektive bez jasných standardů nebo příkladů mohou zůstat

⁸⁰ VOKUŠ, J. *Policie České republiky*. 1. vydání. Praha: Policejní prezidium, 2010. s. 14-15 a Etický kodex Policie České republiky.

⁸¹ Tamtéž, s. 14.

⁸² Tamtéž, s. 14.

vágní. Udržovat vysokou úroveň těchto hodnot mimo službu může být zvláště těžké v osobním životě. Rovněž tlak okolí nebo neformální kultura může tyto ideály oslabovat. I profesní tlak, stres, nedostatek prostředků či podpora mohou oslabit schopnost být vždy nestranný a ohleduplný.

Obsahem třetí části je prosazování zákonů přiměřenými prostředky, jednání důstojné, slušné a korektní s porozuměním. Dále kodex zmiňuje zachovávat mlčenlivost, odmítat korupční jednání a vyhýbat se střetům zájmů. Stěžejní je i používání donucovacích prostředků humánně, neponižujícím způsobem a nikdy krutě.⁸³

Závazky jsou poměrně podrobným souborem, který rozpracovává hodnoty do konkrétních situací, kde je jasná regulace chování při používání donucovacích prostředků, mlčenlivost, korupce či střet zájmů. Důležité pro pluralitní společnost, respektive společnost, kde vedle sebe působí více různých skupin, názorů, hodnot a kultur, je zdůraznění rovného přístupu a respektování odlišností. Důležitý je i důraz na odpovědnost za omezení svobody, tj. zejména ochrana práv osob, což je zásadní, když policie zasahuje do občanských práv.

Přiměřené prostředky a volné uvážení má opět potenciál pro subjektivitu, což může v samotném důsledku vést k nekonzistentnímu jednání či vnímání. V praxi je těžké zjistit, že každý policista v každé situaci správně posoudí, kdy je čin správný, zejména ve stresu nebo při konfliktu hodnot. Efektivitu kodexu pak může oslabit sankce, která může být uložena za porušení závazků, a která nemusí být vždy transparentní nebo dostatečně důsledná.

Hlavními body v další části etického kodexu jsou otevřená a partnerská spolupráce, vztahy založené na kolegiálně, vzájemné úctě, vyloučení šikany či obtěžování ze strany spolupracovníků či nadřízených. Neposledně je zdůrazněno netolerování protiprávního či trestného jednání kolegů.⁸⁴

Důležitá je podpora interní integrity, kam bychom mohli zařadit požadavek nemlčet a nekrýt prohřešky, což je zásadní pro udržení důvěry veřejnosti i mezi příslušníky. Otevřenost a kolegiálna mohou přispět k lepší pracovní atmosféře, prevenci stresu či vyhoření. Ze čtvrté části explicitně vyplývá požadavek vyloučit šikanu a obtěžování, což je důležité i pro ochranu práv zaměstnanců a kultivaci profesní kultury.

⁸³ VOKUŠ, J. *Policie České republiky*. 1. vydání. Praha: Policejní prezidium, 2010. s. 15 a Etický kodex Policie České republiky.

⁸⁴ Tamtéž.

Problém by ale mohl nastat při hlášení kolegů za nekalé praktiky. Bez skutečných ochranných mechanismů může požadavek zůstat pouhým textem, neboť mohou poctiví jedinci mít obavy z konfliktu či izolace. Stejně tak je těžké rozlišit, kdy je jednání protiprávní. Nuance, respektive hranice jsou v mnoha případech šedé. I kultura uvnitř policie může mít silné neformální normy, které odporují oficiálním etickým zásadám, a jejich změna je obtížná.

V této části etického kodexu je nutné dopracovat zavedení a ochranu anonymních kanálů hlášení pro příslušníky policie, kteří zaznamenají porušení ze strany kolegů. Na škodu by nemusely být ani tréninky v oblasti mezilidské komunikace a vztahů.

Poslední část etického kodexu zdůrazňuje osobní odpovědnost za svoji morální úroveň a svůj profesionální výkon. Uvedena je zde i nutnost chovat se bezúhonně ve službě i mimo ni, tak aby příslušník důstojně reprezentoval sbor.⁸⁵

Pátá část kodexu apeluje na vnitřní integritu a osobní svědomí v rámci morální úrovně příslušníků bezpečnostního sboru. Příslušník musí důstojně reprezentovat, a to prostřednictvím vzhledu, vystupování, respektive celého zevnějšku. To přispívá ke kultuře a veřejnému vnímání policie.

Limity mohou být ve vnějších tlacích, řeč je o mediálních či společenských, které mohou klást nereálné požadavky na reprezentaci. Problémem může být i dvojitá měřítka, tedy co se toleruje u některých, nemusí se kritizovat u druhých.

Analýza jednotlivých částí ukázala, že etický kodex formuluje široké spektrum zásad směřujících k profesionalitě, zákonnosti, ochraně práv a důstojnosti osob. Zároveň se však ukázalo, že některé principy zůstávají obecné a jejich praktická aplikace může být zatížena subjektivním výkladem, zejména v krizových či stresových situacích. Pozornost byla věnována i vnitřním vztahům v rámci policie, kde je kladen důraz na kolegiální, otevřenost a netolerování protiprávního jednání, kde bylo poukázáno na možná rizika vyplývající z neformálních norem a nedostatečných ochranných mechanismů. Bylo poukázáno i na význam osobní integrity a odpovědnosti policisty, a to jak při výkonu služby, tak i v soukromém životě.

⁸⁵ VOKUŠ, J. *Policie České republiky*. 1. vydání. Praha: Policejní prezidium, 2010. s. 15 a Etický kodex Policie České republiky.

6 Empirická část

Empirická část bakalářské práce se zaměřuje na zkoumání významu etiky v profesní identitě příslušníků Policie České republiky a na analýzu vztahu mezi vnímanou důležitostí etických hodnot a subjektivním hodnocením profesní identity policistů. Cílem empirického šetření je ověřit, zda a v jaké míře etické normy a hodnoty ovlivňují rozhodování a každodenní chování policistů při výkonu služby, a zda se promítají do jejich identifikace s profesní rolí.

Výzkum je koncipován jako kvantitativní průzkum realizovaný prostřednictvím dotazníkového šetření mezi zaměstnanci Policie České republiky z různých útvarů a organizačních složek. Pozornost je věnována dvěma klíčovými proměnnými, a to vnímanému významu etiky jako nezávislé proměnné a síle profesní identity jako proměnné závislé. Na základě stanovené výzkumné otázky je testována hypotéza, podle níž vyšší význam přikládány etickým hodnotám souvisí se silnější identifikací s profesí policisty.

Získaná data jsou analyzována pomocí deskriptivních statistických postupů a interpretována v návaznosti na teoretická východiska práce. Cílem práce nebylo statistické testování rozdílů mezi skupinami respondentů, ale popis a interpretace jejich postojů. Výsledky empirického šetření slouží jako podklad pro formulaci praktických doporučení v oblasti vzdělávání, výcviku a profesního rozvoje policistů, s cílem přispět ke zkvalitnění policejní praxe a posílení důvěry veřejnosti v Policii České republiky.

V rámci této kapitoly jsou výsledky dotazníkového šetření u jednotlivých otázek interpretovány převážně slovní a obsahovou formou, s důrazem na význam a souvislosti zjištěných odpovědí. Cílem tohoto postupu je přehledné a srozumitelné přiblížení postojů respondentů bez nadměrného zatížení textu číselnými údaji. Přesné číselné vyjádření výsledků, včetně průměrných hodnot a mediánů jednotlivých položek i tematických bloků, je následně souhrnně uvedeno v závěrečné tabulce této kapitoly, která umožňuje detailní kvantitativní přehled a vzájemné porovnání jednotlivých oblastí.

Výzkum bude patrně limitován několika faktory. Prvním je dostupnost respondentů – policisté jsou časově vytíženi, což může snížit návratnost dotazníků. Dále z důvodů sociální žádoucnosti odpovědí – vzhledem k povaze tématu mohou respondenti volit odpovědi, které považují za správné, nikoli autentické. Tyto limity se budeme snažit při interpretaci dat reflektovat.

6.1 Analýza dat

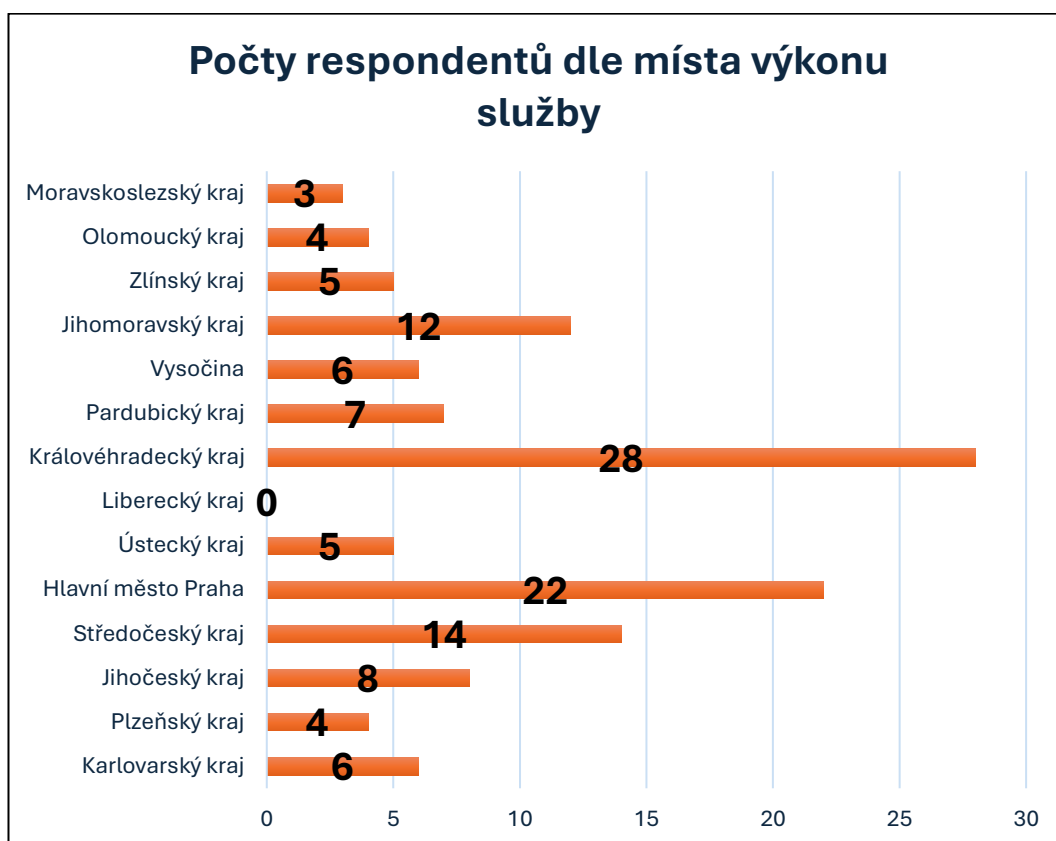
Dotazníkového šetření se zúčastnilo celkem 124 respondentů, respektive příslušníků Policie České republiky, a to napříč jednotlivými Krajskými ředitelstvími policie. Začátek dotazníkového šetření byl věnován obecným otázkám týkajícím se věku, pohlaví a místa výkonu služby.

Z celkového počtu 124 respondentů bylo 40 žen a 84 mužů. V procentuálním vyjádření bylo tedy žen 32 % a mužů 68 %. Zastoupení žen je tedy v průzkumu trochu vyšší, než je celkové procentuální vyjádření počtu příslušnic u Policie České republiky. Bez nutnosti konkrétního hledání informací je nepsaným pravidlem, že policistek – žen je zhruba pětina všech ve sboru.

Průměrný věk respondentů bez ohledu na pohlaví byl 32,8 let. Průměrný věk dotazovaných žen byl 33,5 let a u mužů byl průměrný věk 32,5 let. Největší počet příslušníků je ve věku 25–34 let, konkrétně se v tomto věkovém rozmezí pohybuje 67 policistů a policistek, což je více než polovina všech dotázaných. Druhá nejpočetnější skupina příslušníků je ve věku 35–44 let, zde jich evidujeme 33. Nejmenší zastoupení mezi respondenty měli příslušníci ve věku 18–24 let a 45–65 let. V obou skupinách je zastoupeno 12 příslušníků.

Každý dotazovaný na začátku dotazníku také uvedl, v jakém kraji vykonává svou policejní službu. Dominoval kraj Královéhradecký, ve kterém pracuje i autor bakalářské práce. Velké procento dotázaných má výkon služby v Praze. Ani jeden dotázaný se nenašel pouze v jednom ze 14 krajů, a sice v kraji Libereckém.

Graf 1 - Počet respondentů dle kraje

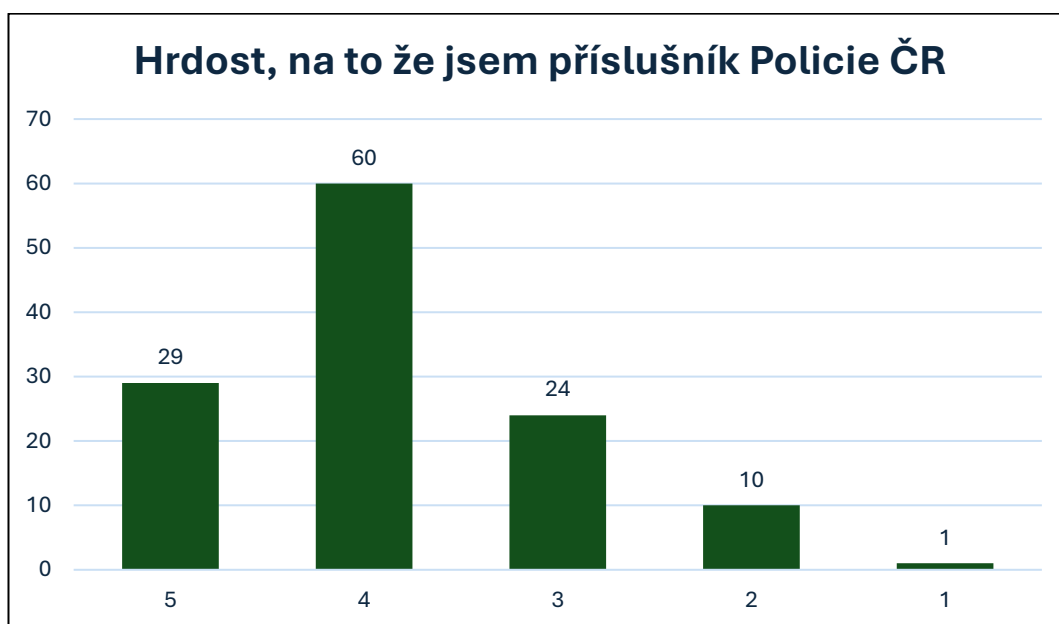
Zdroj: vlastní zpracování

Nyní bude přistoupeno k vyhodnocování jednotlivých otázek, ve kterých respondenti volili z možností rozhodně nesouhlasím, spíše nesouhlasím, ani souhlasím ani nesouhlasím, spíše souhlasím, rozhodně souhlasím. Jednotlivé položky tedy byly škálovány skrze tzv. Likertovu škálu 1–5, přičemž číslo 1 značilo rozhodně nesouhlasím, číslo 2 – spíše nesouhlasím, číslo 3 – ani souhlasím, ani nesouhlasím, číslo 4 – spíše souhlasím, načež číslo 5 znamenalo rozhodně souhlasím.

Cítím hrdost na to, že jsem příslušníkem Policie ČR

Respondenti v průměru vyjadřují spíše až vysokou míru souhlasu s touto výpovědí. Medián na hodnotě 4 naznačuje, že většina policistů pociťuje hrdost na svou profesní roli. Tento výsledek poukazuje na relativně silnou emocionální vazbu k profesi a pozitivní vnímání vlastního profesního statusu. otázky, zda respondent cítí hrdost na to, že je příslušníkem Policie ČR uvedlo nejvíce lidí číslo 4, tedy spíše souhlasím. Konkrétně se jednalo o 60 příslušníků, což je zhruba polovina všech respondentů. Pouze jediný respondent uvedl, že hrdost rozhodně necítí.

Graf 2 - Hrdost respondentů, že jsou policisté

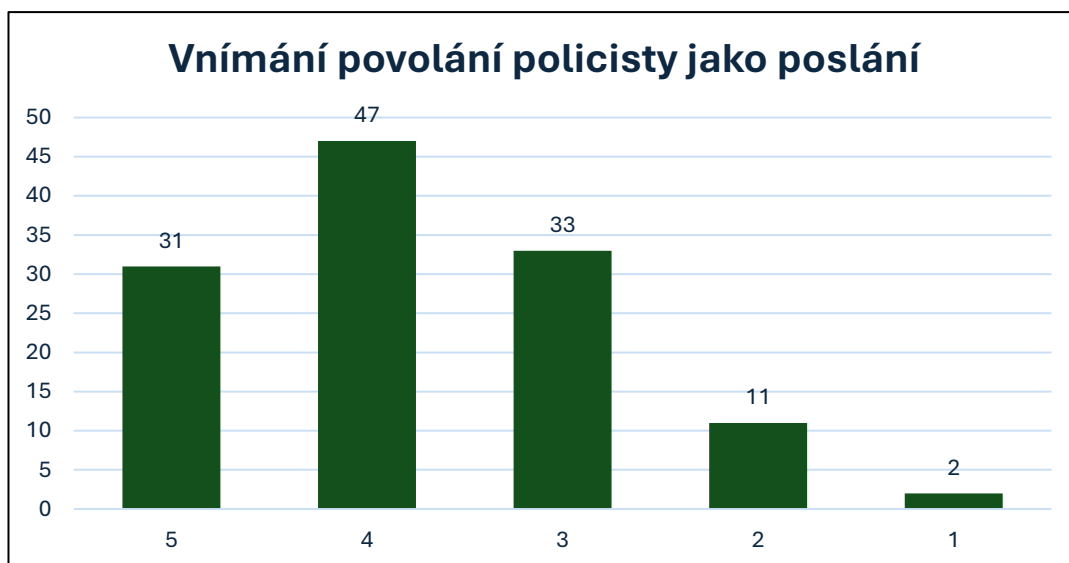

Zdroj: vlastní zpracování

Vnímám své povolání jako poslání

Hodnoty ukazují, že značná část respondentů chápe výkon policejní profese jako poslání, nikoli pouze jako zaměstnání. Převaha souhlasných odpovědí naznačuje vnitřní motivaci a hodnotovou orientaci na službu veřejnosti. Tento aspekt přispívá k utváření profesní identity policistů.

Graf 3 - Vnímání svého povolání jako poslání

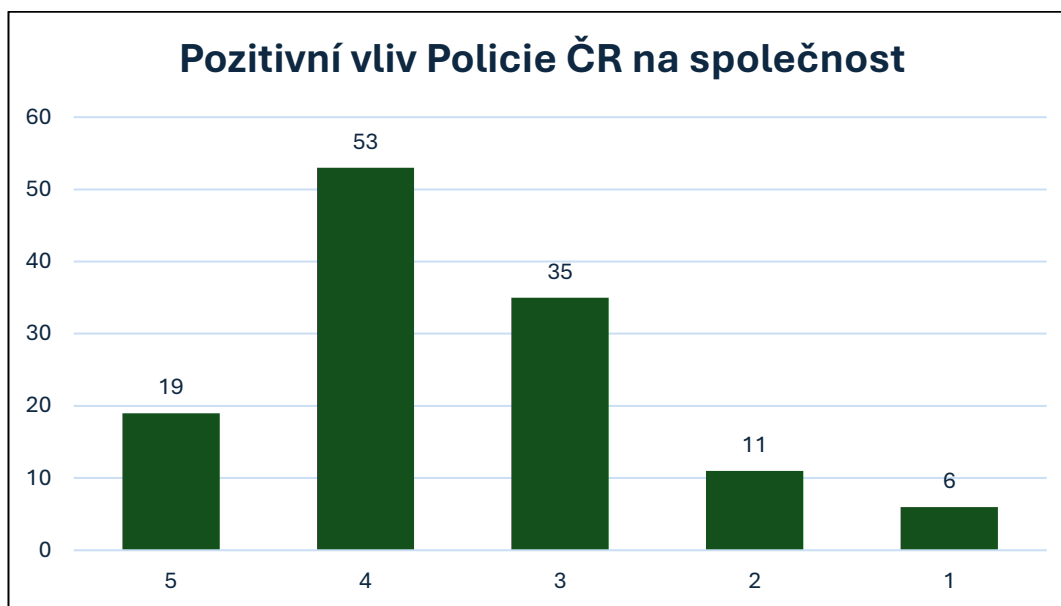

Zdroj: vlastní zpracování

Policie ČR má pozitivní vliv na společnost

Výsledky ukazují mírně pozitivní hodnocení společenské role Policie ČR. Přestože medián dosahuje hodnoty 4, průměrné skóre je nižší, což naznačuje určitou názorovou diferenciaci mezi respondenty. Policisté tedy obecně vnímají přínos své profese pro společnost, avšak ne zcela jednoznačně.

Graf 4 - Policie ČR má pozitivní vliv na společnost

Zdroj: vlastní zpracování

Být policistou je významnou součástí mé osobní identity

Respondenti se ve většině případů ztotožňují s tvrzením, že profese policisty je důležitou součástí jejich osobní identity. Tento výsledek potvrzuje silné propojení profesní a osobní roviny, které je typické pro povolání s výrazným společenským posláním.

Často se ztotožňuji s hodnotami, které Policie ČR prosazuje

Průměrné skóre ukazuje spíše souhlasné postoje, avšak s menší intenzitou než u předchozích položek. Lze tedy konstatovat, že většina respondentů se s hodnotami Policie ČR identifikuje, nicméně u části z nich může docházet k určitému hodnotovému nesouladu.

Tabulka 1 - Součást identity a ztotožnění se z hodnotami

	Být policistou je významnou součástí mé osobní identity	Často se ztotožňuji s hodnotami, které Policie ČR prosazuje
5	39	13
4	45	56
3	18	34
2	15	14
1	7	6

Zdroj: vlastní zpracování

V práci pociťuji smysl a osobní naplnění

Výsledky naznačují spíše neutrální až mírně pozitivní vnímání smysluplnosti práce. Medián na hodnotě 3 ukazuje, že značná část respondentů zaujímá k této otázce vyrovnaný postoj. Pocit osobního naplnění tedy není u všech policistů samozřejmou součástí výkonu profese.

Mé pracovní prostředí podporuje pocit sounáležitosti

Respondenti hodnotí podporu sounáležitosti spíše neutrálně. Výsledky naznačují, že pracovní prostředí ne vždy dostatečně posiluje týmového ducha a pocit příslušnosti. Tento faktor může mít vliv na celkovou profesní spokojenost i identifikaci s organizací.

Mám pocit, že Policie ČR si váží svých zaměstnanců

Tato položka dosáhla nejnižšího hodnocení v celé skupině profesní identity. Převaha nesouhlasných odpovědí naznačuje, že respondenti vnímají nízkou míru ocenění ze strany organizace. Tento výsledek může negativně ovlivňovat motivaci i dlouhodobou identifikaci s profesí.

Považuji svou profesi za prestižní

Hodnocení prestiže profese se pohybuje kolem neutrální hodnoty. Výsledky ukazují, že policisté nevnímají společenskou prestiž svého povolání jednoznačně pozitivně. To může souviset s celospolečenským obrazem policie i s osobní zkušeností respondentů.

Tabulka 2 - Prestiž, pocity smyslu a osobního naplnění, sounáležitosti a vlastní ceny

	V práci pocit'uji smysl a osobní naplnění	Mé pracovní prostředí podporuje pocit sounáležitosti	Mám pocit, že Policie ČR si váží svých zaměstnanců	Považuji svou profesi za prestižní
5	11	15	4	10
4	50	34	10	19
3	37	41	22	49
2	16	22	36	32
1	10	12	52	14

Zdroj: vlastní zpracování

Celkově lze konstatovat středně silnou úroveň profesní identity. Policisté vykazují hrdost na profesi a vnímají její smysl, avšak slabší hodnocení organizační podpory a prestiže může tuto identitu oslabovat.

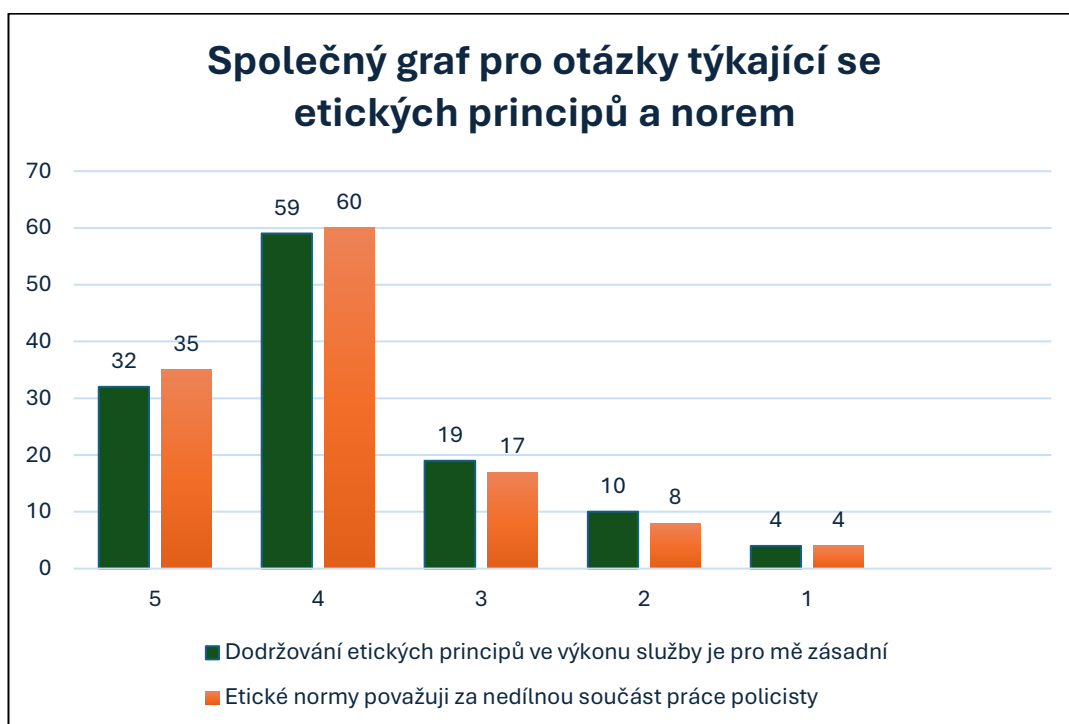
Dodržování etických principů je pro mě při výkonu služby zásadní

Respondenti ve velké míře považují etické principy za klíčové pro výkon své profese. Výsledky potvrzují, že etika je vnímána jako základní součást profesionálního jednání policisty.

Etické normy považuji za nedílnou součást práce policisty

Tato položka dosahuje vysokého průměrného skóre, což ukazuje na silné zakotvení etiky v profesním myšlení respondentů. Policisté vnímají etické normy jako neoddělitelnou součást své role.

Graf 5 - Výsledky týkající se etických principů a norem

Zdroj: vlastní zpracování

Být policistou vyžaduje vysokou míru morální odpovědnosti

Velmi vysoké hodnocení této položky svědčí o uvědomění si morální náročnosti policejní profese. Respondenti jednoznačně reflektují odpovědnost, která je s výkonem jejich povolání spojena.

Jsem obeznámen s Etickým kodexem Policie ČR

Tato položka dosahuje nejvyššího hodnocení v celém šetření. Výsledky ukazují, že respondenti se s Etickým kodexem Policie ČR dobře orientují, což vytváří důležitý předpoklad pro etické jednání v praxi.

Graf 6 - Obeznamenost s etickým kodexem

Zdroj: vlastní zpracování

Etický kodex má pro mě praktický význam

Ačkoli jsou policisté s Etickým kodexem obeznámeni, jeho praktický přínos hodnotí spíše středně. Tento rozdíl může naznačovat, že kodex není vždy vnímán jako konkrétní vodítko pro každodenní rozhodování.

Dodržuji etická pravidla i v mimo služebních situacích

Respondenti deklarují, že etické zásady přenášejí i mimo výkon služby. To svědčí o internalizaci profesních hodnot a jejich propojení s osobním morálním nastavením.

Mám jasno, jak postupovat při etickém dilematu v praxi

Výsledky naznačují relativně vysokou míru sebedůvěry respondentů v oblasti řešení etických dilemat. Přesto nelze přehlédnout, že část policistů může v praxi pociťovat nejistotu.

Vždy se snažím rozhodovat v souladu se zákonem i morálními normami

Respondenti jednoznačně deklarují snahu o soulad právních a morálních principů při rozhodování. Tento výsledek potvrzuje význam etiky jako integračního prvku profesního jednání.

Graf 7 - Rozhodování v souladu se zákonem a morálními hodnotami

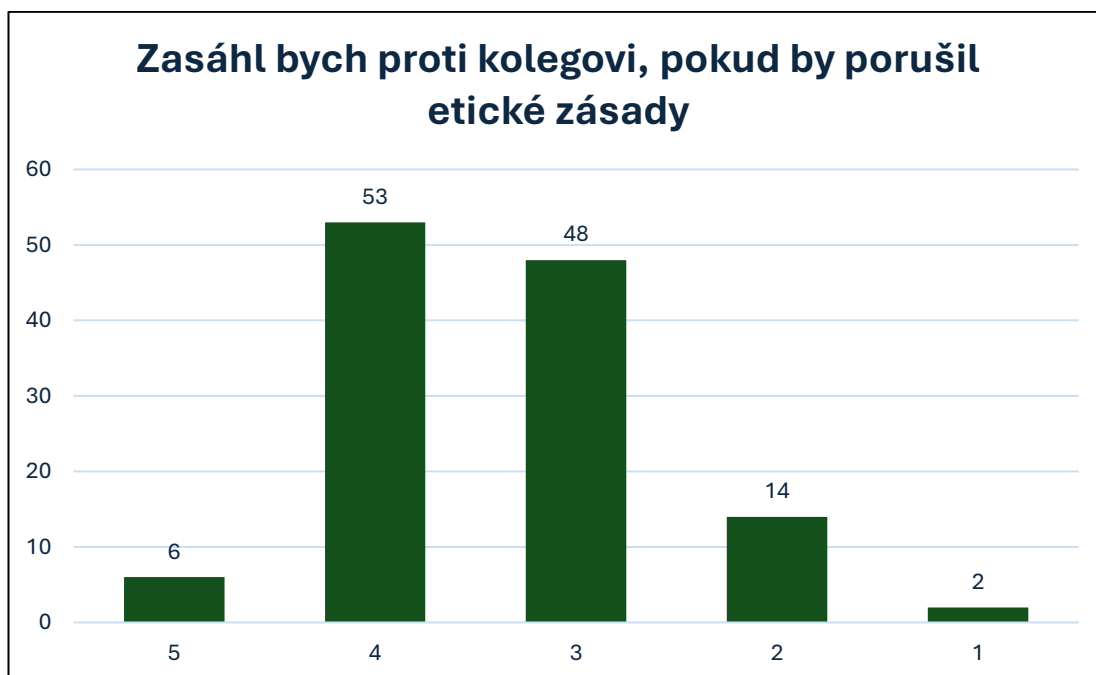

Zdroj: vlastní zpracování

Zasáhl(a) bych proti kolegovi, pokud by porušil etické zásady

Postoje k této otázce jsou spíše zdrženlivé. Neutrálnější hodnocení může odrážet obavy z narušení kolegiálních vztahů nebo institucionální nejistotu při řešení etických pochybení.

Graf 8 - Porušení etických zásad u kolegy

Zdroj: vlastní zpracování

Byl(a) jsem někdy svědkem eticky sporné situace v rámci služby

Průměrné skóre i medián ukazují spíše neutrální postoj respondentů k této otázce. Lze předpokládat, že část policistů se s eticky spornými situacemi setkala, zatímco jiní takovou zkušenost nemají nebo ji jako eticky problematickou nevnímají. Výsledky naznačují, že etická dilemata nejsou v praxi výjimečná, ale ani jednoznačně dominantní.

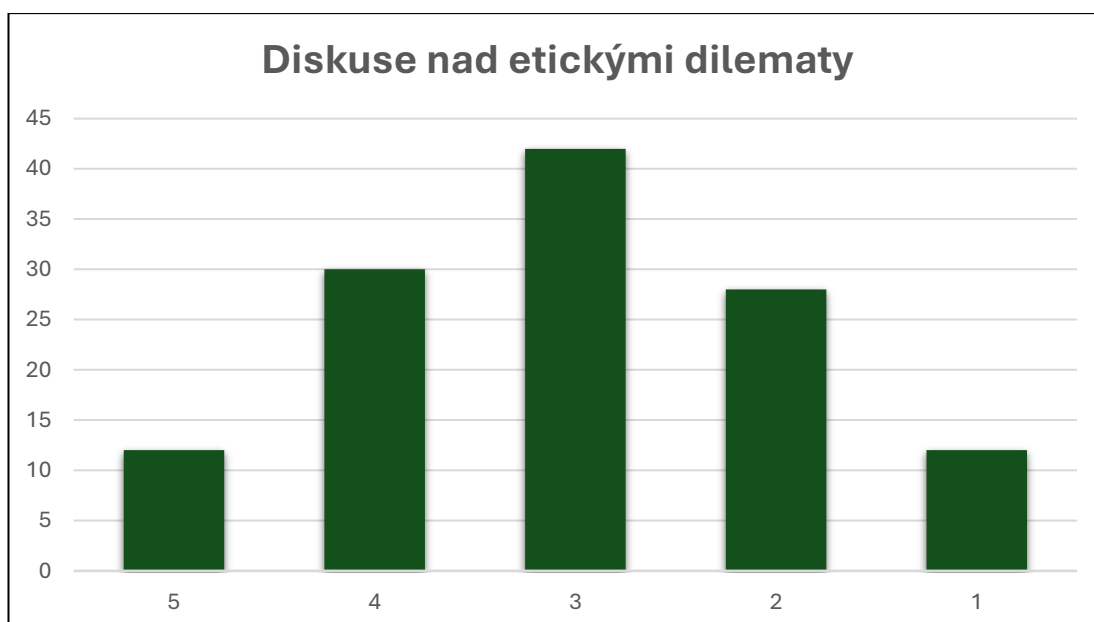
V takových situacích vím, jak správně reagovat

Respondenti se převážně přiklánějí k souhlasným odpovědím, což naznačuje relativně vysokou míru sebedůvěry v řešení eticky sporných situací. Medián na hodnotě 4 ukazuje, že většina policistů má pocit, že disponuje potřebnými znalostmi či dovednostmi k adekvátní reakci. Tento výsledek lze hodnotit pozitivně ve vztahu k profesní kompetenci.

V mém okolí se o etických dilematech diskutuje otevřeně

Hodnocení této položky se pohybuje kolem neutrální hodnoty, což naznačuje, že otevřená diskuse o etických dilematech není samozřejmou součástí pracovního prostředí. Výsledky mohou poukazovat na rezervy v oblasti komunikace a sdílení zkušeností souvisejících s etickými otázkami.

Graf 9 - Diskuse nad etickými dilematy

Zdroj: vlastní zpracování

Mám možnost konzultovat etická dilemata s nadřízenými

Respondenti hodnotí možnost konzultace s nadřízenými spíše neutrálně až mírně pozitivně. Tento výsledek naznačuje, že taková možnost existuje, avšak není vždy plně využívána nebo dostupná ve všech situacích. Podpora ze strany nadřízených v oblasti etiky se tak jeví jako prostor pro další zlepšení.

Graf 10 - Možnost konzultace etických dilemat s nadřízeným

Zdroj: vlastní zpracování

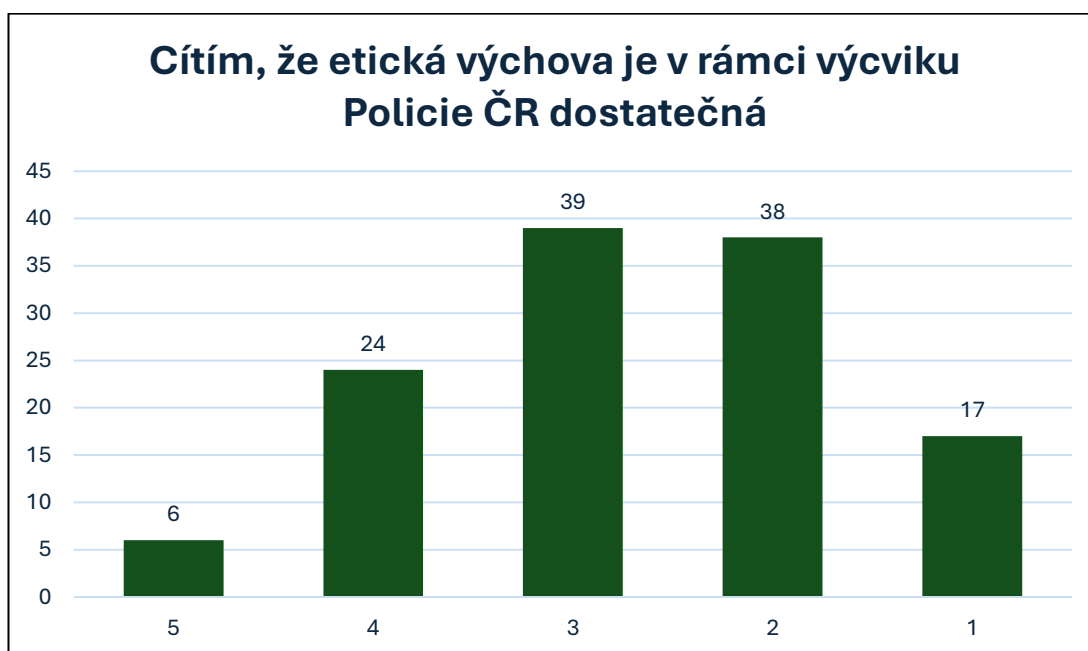
Policisté by měli být etickým vzorem pro veřejnost

Tato položka dosahuje velmi vysokého hodnocení, což svědčí o silném normativním přesvědčení respondentů. Policisté jednoznačně vnímají svou profesi jako morálně exponovanou a považují etické chování za klíčový prvek vztahu mezi policií a veřejností.

Cítím, že etická výchova je v rámci výcviku Policie ČR dostatečná

Výsledky ukazují spíše nižší míru spokojenosti respondentů s etickou výchovou v rámci výcviku. Přestože medián dosahuje neutrální hodnoty, průměrné skóre naznačuje, že část policistů považuje současnou úroveň etické přípravy za nedostatečnou.

Graf 11 - Etická výchova v rámci výcviku policie

Zdroj: vlastní zpracování

Měl(a) jsem dostatek příležitostí vzdělávat se v oblasti etiky

Respondenti hodnotí dostupnost vzdělávacích příležitostí v oblasti etiky spíše rezervovaně. Výsledky naznačují, že etické vzdělávání není vnímáno jako systematické nebo dlouhodobě rozvíjené, což může ovlivňovat praktickou aplikaci etických principů.

Policie ČR podporuje své zaměstnance v etickém rozhodování

Tato položka patří k hůře hodnoceným v celém šetření. Respondenti spíše nevnímají dostatečnou institucionální podporu při etickém rozhodování, což může vést k nejistotě při řešení složitých nebo konfliktních situací v praxi.

Uvítal(a) bych více vzdělávacích aktivit zaměřených na etická témata

Hodnocení této položky se pohybuje kolem neutrální hodnoty, avšak lze její interpretovat jako mírnou otevřenost respondentů vůči dalšímu vzdělávání. Policisté tedy nejsou vůči etickým tématům lhostejní, ale současná nabídka zřejmě neodpovídá jejich potřebám.

Etika by měla být pevnou součástí výcviku a dalšího vzdělávání policistů

Respondenti se ve většině případů shodují, že etika by měla být stabilní a systematickou součástí vzdělávání. Tento výsledek potvrzuje, že etické kompetence jsou považovány za důležitý prvek profesní připravenosti policistů.

Souhrnná tabulka (uvedená níže) obsahuje všechny škálované otázky, na které respondenti v dotazníku odpovídali. Součástí výsledné tabulky je průměrné skóre za každou otázku zvlášť a zároveň za blok otázek. Průměrné skóre bylo vypočítáno prostým aritmetickým průměrem. V druhé části tabulky je uveden tzv. medián, což je v podstatě prostřední hodnota, která odděluje dvě skupiny čísel. Medián na rozdíl od průměru není tak citlivý na extrémy, takže lépe určuje střední hodnotu. Medián jsme vypočítali prostřednictvím online kalkulačky HackMath.

Tabulka 3 - Celkové skóre a medián všech otázek a bloků otázek

	Průměrné skóre	Medián⁸⁶
Profesní identita a vztah k profesi		
Cítím hrdost na to, že jsem příslušníkem Policie ČR	3,85	4
Vnímám své povolání jako poslání	3,76	4
Policie ČR má pozitivní vliv na společnost	3,55	4
Být policistou je významnou součástí mé osobní identity	3,76	4
Často se ztotožňuji s hodnotami, které Policie ČR prosazuje	3,46	4
V práci pociťuji smysl a osobní naplnění	3,29	3
Mé pracovní prostředí podporuje pocit sounáležitosti	3,15	3
Mám pocit, že Policie ČR si váží svých zaměstnanců	2,02	2
Považuji svou profesi za prestižní	2,83	3
Průměr za skupinu Profesní identita a vztah k profesi	3,29	3,44

⁸⁶ Hodnoty mediánu byly vypočteny skrze online kalkulačku dostupné na: <https://www.hackmath.net/cz/kalkulacka/vypocet-medianu>.

Etika v profesní praxi		
Dodržování etických principů je pro mě při výkonu služby zásadní	3,85	4
Etické normy považuji za nedílnou součást práce policisty	3,92	4
Být policistou vyžaduje vysokou míru morální odpovědnosti	4,16	4
Jsem obeznámen s Etickým kodexem Policie ČR	4,38	5
Etický kodex má pro mě praktický význam	3,41	3,5
Dodržuji etická pravidla i v mimo služebních situacích	3,81	4
Mám jasno, jak postupovat při etickém dilema v praxi	3,76	4
Vždy se snažím rozhodovat v souladu se zákonem i morálními normami	4,19	4
Zasáhl(a) bych proti kolegovi, pokud by porušil etické zásady	3,38	3
Věřím, že etika chrání důvěru veřejnosti v Policii ČR	3,46	4
Průměr za skupinu Etika v profesní praxi	3,83	3,95
Etické dilema a rozhodování		
Byl(a) jsem někdy svědkem eticky sporné situace v rámci služby	3,27	3
V takových situacích vím, jak správně reagovat	3,65	4

V mém okolí se o etických dilematech diskutuje otevřeně	3,02	3
Mám možnost konzultovat etická dilemata s nadřízenými	3,15	3
Policisté by měli být etickým vzorem pro veřejnost	4,15	4
Průměr za skupinu Etické dilema a rozhodování	3,44	3,4
Vzdělávání a podpora v oblasti etiky		
Cítím, že etická výchova je v rámci výcviku Policie ČR dostatečná	2,71	3
Měl(a) jsem dostatek příležitostí vzdělávat se v oblasti etiky	2,81	3
Policie ČR podporuje své zaměstnance v etickém rozhodování	2,53	3
Uvítal(a) bych více vzdělávacích aktivit zaměřených na etická témata	3,02	3
Etika by měla být pevnou součástí výcviku a dalšího vzdělávání policistů	3,51	4
Průměr za skupinu Vzdělávání a podpora v oblasti etiky	2,91	3,2

Zdroj: vlastní zpracování

Zodpovězení výzkumné otázky

Na základě analýzy získaných dat lze konstatovat, že mezi vnímanou důležitostí etických hodnot a subjektivním hodnocením profesní identity u příslušníků Policie České republiky existuje pozitivní vztah, avšak jeho intenzita není zcela jednoznačná a je ovlivněna dalšími faktory pracovního prostředí.

Respondenti vykazují vysokou míru vnímání významu etiky v policejní profesi. Průměrné skóre celé oblasti *Etika v profesní praxi* dosahuje hodnoty 3,83, přičemž nejvyšší hodnoty byly zaznamenány u položek: „*Jsem obeznámen s Etickým kodexem Policie ČR*“ (průměr 4,38), „*Vždy se snažím rozhodovat v souladu se zákonem a morálními normami*“ (průměr 4,19), „*Být policistou vyžaduje vysokou míru morální odpovědnosti*“ (průměr 4,16).

Zároveň respondenti ve vysoké míře deklarují osobní morální odpovědnost a vědomí etických závazků, což svědčí o tom, že etické hodnoty jsou pevnou součástí jejich profesního sebepojetí.

Pokud však porovnáme tyto výsledky s oblastí profesní identity a vztahu k profesi, zjistíme určitou disproporci. Přestože položky jako *hrdost na povolání* (3,85), *vnímání profese jako poslání* (3,76) či *identifikace s rolí policisty* (3,76) dosahují relativně vysokých hodnot, celkový průměr této oblasti (3,29) je nižší než u oblasti etiky. Výrazně negativně se zde projevuje zejména položka „*Mám pocit, že Policie ČR si váží svých zaměstnanců*“ s průměrem pouhých 2,02, což významně snižuje celkové vnímání profesní identity.

Z uvedeného vyplývá, že ačkoliv policisté přikládají etickým hodnotám vysoký význam a považují je za nedílnou součást své profese, tato skutečnost se nepromítá plně do jejich subjektivního prožívání profesní identity. Identifikace s profesní rolí je oslabována především institucionálními faktory, jako je nízký pocit ocenění ze strany organizace, slabá podpora zaměstnanců a nízké vnímání prestiže povolání.

Lze tedy konstatovat, že vztah mezi vnímanou důležitostí etických hodnot a profesní identitou existuje, avšak není lineární ani automatický. Etické hodnoty samy o sobě nestačí k vytvoření silné profesní identity, pokud nejsou podpořeny organizační kulturou, uznáním práce a systémovou podporou ze strany zaměstnavatele.

Vyhodnocení hypotézy

Na základě analyzovaných dat lze hypotézu potvrdit pouze částečně. Výsledky ukazují, že respondenti, kteří vnímají etiku jako důležitou součást výkonu služby, zároveň vykazují vyšší míru profesní identifikace v rovině hodnot, odpovědnosti a smyslu práce. To dokládají relativně vysoké průměrné hodnoty u obou sledovaných oblastí (etika – 3,83 a profesní identita – 3,29).

Současně však data ukazují, že profesní identita není utvářena pouze osobním hodnotovým nastavením, ale je významně ovlivněna organizačními a sociálními faktory,

zejména pocitem uznání, prestiže a podpory ze strany Policie České republiky jako instituce. Tyto faktory působí jako brzda hlubší identifikace s profesní rolí, a to i u respondentů, kteří etiku považují za klíčovou součást své práce.

Hypotézu tedy nelze potvrdit v plném rozsahu, ale lze ji částečně potvrdit s tím, že vztah mezi etickými hodnotami a profesní identitou je komplexní a podmíněný širším pracovním a organizačním kontextem.

7 Návrhy opatření ke zlepšení

Data ukazují, že policisté vnímají etickou výchovu jako nedostatečnou a mají jen málo možností se v této oblasti dále vzdělávat. Většina respondentů také uvedla, že by uvítala více školení a že etika by měla být pevnější součástí výcviku. Tato skutečnost ukazuje na mezeru mezi formálně existujícím systémem a skutečnou praxí.

Jednou z možností je zavedení povinných pravidelných kurzů etiky. Jednalo by se o nový cyklus školení zaměřených na praktická etická dilemata, nikoliv pouze na teoretické seznámení s kodexem. Výcvik by měl obsahovat modelové situace z reálné služby – zásahy, komunikace s veřejností, tlak nadřízených, loajalita vs. zákon atd. Důraz by měl být kladen na reflexi, argumentaci a schopnost rozhodnout se v etické nejistotě.

Za zkoušku by stála implementace interaktivních metod. Jednalo by se zejména o simulační hry, hraní rolí či různé kazuistiky. Od věci by nebylo ani týmové řešení etických dilemat – například diskuse nad konkrétními anonymizovanými případy. Možné je také zapojení externích odborníků pro oblast etiky, psychologie a práva, kteří nejsou personálně propojeni s policií, aby zajistili nezávislý pohled.

Etické dilema je pro řadu policistů emocionálně náročné a bez odborného vedení může vést k frustraci nebo ztrátě motivace. Naše data ukazují nízké skóre položek týkajících se možnosti konzultovat dilemata s nadřízenými nebo otevřeně o problémech mluvit. Řešením by mohly být pravidelné týmové supervize, které by byly vedeny odborně vyškoleným supervizorem. Ten by vytvářel bezpečný prostor pro sdílení zkušeností. Další možností by byla individuální supervize pro exponované složky, např. SKPV, dopravní policii, pořádkové jednotky – tam, kde hrozí zvýšené riziko vyhoření či konfliktu mezi osobními hodnotami a výkonem služby. Jako možná se jeví i etická poradna, která by mohla být anonymní telefonická a online vedená odborníky. Zde by tedy policista mohl získat radu dříve, než se v rámci výkonu služby rozhodne.

Řešením by mohlo být i otevření bezpečných kanálů pro oznamování etického či právního pochybení. Z našich dat plyne, že policisté nejsou jednoznační v odpovědi, zda by zasáhli proti kolegovi při porušení etických zásad. Také se objevuje nedůvěra vůči systému podpory etického rozhodování. Zřídit by se tedy mohl moderní, plně anonymní oznamovací systém spravovaný nezávislou jednotkou, nikoliv lokálními nadřízenými. Byl by chráněn před zpětným dohledáním identity oznamovatele. Byl by jasně definovaný postup, jak oznamování probíhá a jak se následně řeší. K tomuto může vzniknout i etická komise, např. na krajské úrovni.

Průzkum ukazuje nízké skóre v oblasti vnímání prestiže a sounáležitosti. Velmi nízké skóre má položka Policie si váží svých zaměstnanců. Etika se nutně váže nejen k normám, ale i k psychologickému klimatu v organizaci. Zlepšit by se měla zejména interní komunikace. A to skrze pravidelné setkávání vedení s příslušníky, vysvětlování rozhodnutí, která ovlivňují běžnou službu či transparentní postupy při personálních rozhodnutích. Dále by mohla být oceněna kvalita etické práce, např. předáním plakety vázané na finanční odměnu.

Opatření lze shrnout do pěti hlavních oblastí, které mají největší potenciál pozitivní změny:

- Posílení a modernizace etického vzdělávání – interaktivní, praktické a pravidelné
- Zavedení etických supervizí a poradních struktur – individuálně i týmově
- Bezpečné a nezávislé oznamovací mechanismy – nulová tolerance odvetných opatření
- Budování etické kultury a posílení prestiže profese – oceňování, komunikace a důvěra
- Propojení etiky s každodenní policejní praxí – výcvik, simulace, veřejná komunikace

Nicméně musíme konstatovat, že všechna výše navržená opatření jsou vázána na finanční prostředky, kterých se ovšem Policii České republiky příliš nedostává. Další zásadní překážkou pro zavedení opatření může být značná personální krize, kterou si aktuálně policie prochází. Jinými slovy, pokud nejsou čas a peníze, těžko se přijmou opatření, která ještě mnozí považují za zbytečná. Nutno ovšem podotknout, že prevence je vždy levnější než řešení důsledků, jinak by tomu nemuselo být ani v tomto případě.

Navržená opatření přímo reagují na zjištěný nesoulad mezi vysokým vnímáním důležitosti etiky a oslabenou profesní identitou, čímž směřují k naplnění hlavního cíle práce. Jelikož výzkumná otázka odhalila, že etické hodnoty samy o sobě k vytvoření silné identity nestačí, navrhované kroky proto mají za cíl posílit právě ty institucionální faktory, které v šetření skórovaly nejnižše. Realizace těchto opatření by umožnila překonat potvrzenou část hypotézy, tedy že profesní identifikace je v současnosti bržděna nízkým pocitem uznání a nedostatečnou systémovou podporou ze strany Policie ČR. Implementace těchto změn by tak v praxi vytvořila nezbytný most mezi individuálním morálním nastavením policistů a jejich celkovou spokojeností v rámci organizace.

Závěr

Tato bakalářská práce se zabývala komplexním vztahem mezi profesní identitou příslušníků Policie České republiky a významem etických hodnot v jejich každodenní službě. Cílem práce bylo analyzovat, jakým způsobem příslušníci vnímají svou profesní roli a do jaké míry jsou etické principy integrovány do jejich subjektivního vnímání výkonu profese.

Na základě zpracování teoretických východisek a realizovaného empirického šetření lze konstatovat, že stanovený cíl práce byl naplněn. Teoretická část vymezila klíčové pojmy související s etikou, profesní identitou a specifiky bezpečnostních sborů. Byla popsána role etických kodexů a profesních hodnot a byl vymezen význam osobní integrity v prostředí policejní práce. Tato část vytvořila nezbytný rámec pro interpretaci výsledků praktického šetření.

Výzkum ukázal rozpor mezi vnitřním hodnotovým nastavením policistů a jejich vnímáním institucionálního prostředí. Respondenti vykazují vysokou míru osobní identifikace s etickými normami, což dokládají nadprůměrná skóre u znalosti etického kodexu (4,38) a deklarovaná snaha rozhodovat se v souladu se zákonem i morálkou (4,19). Tyto výsledky potvrzují, že etika není pro policisty pouze formálním pojmem, ale tvoří pevnou součást jejich profesního sebepojetí a vnitřní motivace, kterou často vnímají jako poslání.

Zásadním zjištěním je však skutečnost, že tato silná vnitřní integrita není dostatečně podporována organizační kulturou Policie ČR. Nejkritičtějším bodem celého šetření se ukázal pocit nízkého uznání ze strany organizace (průměr 2,02) a celkově slabší vnímání prestiže povolání. Tento stav vede k oslabení profesní identity, která je v současnosti tvořena spíše individuálním přesvědčením jednotlivců než systémovou podporou zaměstnavatele. Hypotéza o pozitivním vztahu mezi etickými hodnotami a profesní identitou byla tedy potvrzena pouze částečně. Ukázalo se, že institucionální faktory (nedostatek ocenění, slabá podpora či nízká prestiž) působí jako bariéra, která brání plnému rozvinutí profesní identity i u morálně vysoce motivovaných příslušníků.

Závěrem lze konstatovat, že etika představuje významnou a reálně působící součást profesní identity zaměstnanců Policie České republiky. Stanovený cíl práce byl splněn, neboť se podařilo nejen teoreticky vymezit vztah mezi etikou a profesní identitou, ale také empiricky ověřit, jak je tento vztah vnímán v praxi.

Seznam použitých zdrojů

Literární zdroje

1. BLAŽKOVÁ, M. *Dějiny etických teorií od Bergsona po Tugendhata*. 1. vydání. Praha: Univerzita Karlova, 2022. 222 s. ISBN 978-80-246-4397-7.
2. BOHATÁ, M. et al. *Etika a integrita veřejné správy*. 1. vydání. Praha: Grada, 2021. 176 s. ISBN 978-80-271-3311-6.
3. BUGALA, M., Z. REGULI a M. VÍT. *Řešení konfliktních situací v policejních organizacích*. 1. vydání. Brno: Masarykova univerzita, 2017. 70 s. ISBN 978-80-210-8510-7.
4. DUFKOVÁ, I. a J. ZLÁMAL. *Policie a profesní etika se zaměřením na etický kodex Policie České republiky*. 1. vyd. Praha: Střední policejní škola Ministerstva vnitra v Praze, 2005. 66 s.
5. FISCHER, O. *Profesionalita, ctnosti a etika povolání*. 1. vydání. Praha: Univerzita Karlova, 2021. 177 s. ISBN 978-80-246-4906-1.
6. HABICH, L. a M. KLOUBEK et al. *Činnost policejních služeb*. 1. vydání. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2019. 230 s. ISBN 978-80-7251-481-6.
7. JANKOVSKÝ, J. *Etika pro pomáhající profese*. 2. aktualizované vydání. Praha: Triton, 2018. 302 s. ISBN 978-80-7553-414-9.
8. JANOTOVÁ, H. et al. *Profesní etika*. 1. vydání. Praha: EUROLEX BOHEMIA, 2005. 95 s. ISBN 80-86861-42-2.
9. JŮZL, M. *Penitenciaristika jako věda žalární*. 1. vydání. Praha: Univerzita Jana Amose Komenského Praha, 2017. 384 s. ISBN 978-80-7452-131-7.
10. JŮZL, Miloslav. *Jan Amos Komenský, aktuální a inspirativní: almanach vydáný Univerzitou Jana Amose Komenského Praha u příležitosti 350. výročí úmrtí*. 1. vydání Praha: Univerzita Jana Amose Komenského, 2021. 252 s. ISBN 978-80-7452-205-5.
11. KUTNOHORSKÁ, J., M. CICHÁ a R. GOLDMANN. *Etika pro zdravotně-sociální pracovníky*. 1. vydání. Praha: Grada, 2012. 192 s. ISBN 978-80-247-7874-7.
12. MATES, P. et al. *Veřejné sbory v České republice*. 1. vydání. Praha: Leges, 2023. 408 s. ISBN 978-80-7502-650-7.

13. MUNZAROVÁ, M. *Zdravotnická etika od A do Z*. 1. vydání. Praha: Grada, 2005. 156 s. ISBN 978-80-247-6645-4.
14. NESVADBA, P. *Policejní etika*. 1. vydání. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2009. 315 s. ISBN 978-80-7380-195-3.
15. ONDRIOVÁ, I. *Etické problémy a dilemata v ošetrovatelské praxi*. 1. vydání. Praha: Grada, 2021. 144 s. ISBN 978-80-271-4602-4.
16. PARKER, M. *Etika pro děti*. 1. vydání. Praha: Triton, 2017. 252 s. ISBN 978-80-7553-152-0.
17. PELCOVÁ, N. a I. SEMRÁDOVÁ. *Fenomén výchovy a etika učitelského povolání*. 1. vydání. Praha: Karolinum, 2015. 222 s. ISBN 978-80-246-2652-9.
18. RASZKOVÁ, T. a S. HOFERKOVÁ. *Kapitoly z penologie I*. 1. vydání. Hradec Králové: Gaudeamus, 2013. 125 s. ISBN 978-80-7435-264-5.
19. ŠIMEK, J. *O morálce a o stavu morálky v Čechách*. 1. vydání. Praha: NLN, 2023. 137 s. ISBN 978-80-7422-932-9.
20. THOMPSON, M. *Přehled etiky*. 1. vydání. Praha: Portál, 2004. 168 s. ISBN 80-7178-806-6.
21. TVRDÁ, K. *Vnitřní bezpečnostní sbory a zpravodajské služby ve Střední Evropě: mapování proměn vnitřního bezpečnostního pole na případech České republiky, Maďarska, Polska a Slovenska*. 1. vydání. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury, 2018. 273 s. ISBN 978-80-7325-465-0.
22. VOKUŠ, J. *Policie České republiky*. 1. vydání. Praha: Policejní prezidium České republiky, 2010. 84 s. ISBN 978-80-254-6098-6.

Elektronické zdroje

1. LAFLAMME, D. Is ethics a Utopia? Yes, when moral distinctions impair the ethical aim. In *Current Sociology* [online]. 2025, vol. 73, no. 4, p. 555-568. ISSN 1461-7064. Dostupné z <https://www.journals.sagepub.com/doi/epub/10.1177/00113921251331449>. [cit. 2025-07-18].
2. Philopedia. Normative Ethics. In *Philopedia* [online]. 2025. Dostupné z: <https://philopedia.org/topics/normative-ethics/>. [cit. 2026-02-04].

Legislativní dokumenty

1. Zákon č. 219/1999 Sb. Zákon o ozbrojených silách České republiky. In: *Zákony pro lidi* [online]. AION CS, 2010-2025 [cit. 2025-07-27]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1999-219>.
2. Zákon č. 361/2003 Sb. Zákon o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů. In: *Zákony pro lidi* [online]. AION CS, 2010-2025 [cit. 2025-07-27]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2003-361?text=Z%C3%A1kon%20%C4%8D.%202019%2F1999>.

Ostatní zdroje

1. Etický kodex celníka. 2018. [cit. 2025-10-18]. Dostupné z: <https://celnisprava.gov.cz/cz/o-nas/spolecne-proti-korupci/Documents/Etick%C3%BD%20kodex%20celn%C3%ADka.pdf>.
2. MINISTERSTVO VNITRA, generální ředitelství Hasičského záchranného sboru České republiky. Etický kodex příslušníka a zaměstnance Hasičského záchranného sboru České republiky. Praha: MV-GŘ HZS ČR, 2020. Č. j. MV-60047-3/PO-OK-2020. [cit. 2025-07-27].
3. Policie České republiky. *Etický kodex Policie České republiky* [online]. [cit. 2026-01-13]. Dostupné z: <https://policie.gov.cz/clanek/eticky-kodex-policie-ceske-republiky.aspx> [cit. 13. 1. 2026].

Seznam zkratk

PČR – Policie České republiky

SKPV – Služba kriminální policie a vyšetřování

Seznam tabulek a grafů

Seznam tabulek

Tabulka 1 - Součást identity a ztotožnění se z hodnotami	40
Tabulka 2 - Prestiž, pocity smyslu a osobního naplnění, sounáležitosti a vlastní ceny ..	41
Tabulka 3 - Celkové skóre a medián všech otázek a bloků otázek	48

Seznam grafů

Graf 1 - Počet respondentů dle krajů.....	37
Graf 2 - Hrdost respondentů, že jsou policisté	38
Graf 3 - Vnímání svého povolání jako poslání	38
Graf 4 - Policie ČR má pozitivní vliv na společnost.....	39
Graf 5 - Výsledky týkající se etických principů a norem.....	42
Graf 6 - Obeznačenost s etickým kodexem	43
Graf 7 - Rozhodování v souladu se zákonem a morálními hodnotami	44
Graf 8 - Porušení etických zásad u kolegy	44
Graf 9 - Diskuse nad etickými dilematy	45
Graf 10 - Možnost konzultace etických dilemat s nadřízeným.....	46
Graf 11 - Etická výchova v rámci výcviku policie	47

Seznam příloh

Příloha 1 - Dotazník

Příloha 1 – Dotazník

ETIKA JAKO SOUČÁST PROFESNÍ IDENTITY ZAMĚSTNANCŮ POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY

Vážené respondentky, vážení respondenti,

dovoluji si Vás požádat o vyplnění dotazníku, který je součástí mé bakalářské práce na téma ETIKA JAKO SOUČÁST PROFESNÍ IDENTITY ZAMĚSTNANCŮ POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY. Dotazník je anonymní a získané údaje budou použity výhradně pro účely této bakalářské práce. Vyplnění dotazníku Vám zabere přibližně 10 minut. Děkuji za Váš čas a ochotu. p.prap. Vojtěch Brychta

Když odešlete tento formulář, nebude automaticky shromažďovat vaše údaje, jako je jméno a e-mailová adresa, pokud je nezádáte sami.

1. Jsem...

muž

žena

2. Územní odbor

Zadejte svoji odpověď.

3. Uvedte svůj věk.

Zadejte svoji odpověď.

4. Cítím hrdost na to, že jsem příslušníkem Policie ČR (1 = rozhodně nesouhlasím, 2 = spíše nesouhlasím, 3 = ani souhlasím, ani nesouhlasím, 4 = spíše souhlasím, 5 = rozhodně souhlasím)

1

2

3

4

5

5. Vnímám své povolání jako poslání (1 = rozhodně nesouhlasím, 2 = spíše nesouhlasím, 3 = ani souhlasím, ani nesouhlasím, 4 = spíše souhlasím, 5 = rozhodně souhlasím)

1

2

3

4

5

6. Policie ČR má pozitivní vliv na společnost (1 = rozhodně nesouhlasím, 2 = spíše nesouhlasím, 3 = ani souhlasím, ani nesouhlasím, 4 = spíše souhlasím, 5 = rozhodně souhlasím)

1

2

3

4

5

7. Být policistou je významnou součástí mé osobní identity (1 = rozhodně nesouhlasím, 2 = spíše nesouhlasím, 3 = ani souhlasím, ani nesouhlasím, 4 = spíše souhlasím, 5 = rozhodně souhlasím)

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

8. Často se ztotožňuji s hodnotami, které Policie ČR prosazuje (1 = rozhodně nesouhlasím, 2 = spíše nesouhlasím, 3 = ani souhlasím, ani nesouhlasím, 4 = spíše souhlasím, 5 = rozhodně souhlasím)

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

9. V práci pociťuji smysl a osobní naplnění (1 = rozhodně nesouhlasím, 2 = spíše nesouhlasím, 3 = ani souhlasím, ani nesouhlasím, 4 = spíše souhlasím, 5 = rozhodně souhlasím)

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

10. Mé pracovní prostředí podporuje pocit sounáležitosti (1 = rozhodně nesouhlasím, 2 = spíše nesouhlasím, 3 = ani souhlasím, ani nesouhlasím, 4 = spíše souhlasím, 5 = rozhodně souhlasím)

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

11. Mám pocit, že Policie ČR si váží svých zaměstnanců (1 = rozhodně nesouhlasím, 2 = spíše nesouhlasím, 3 = ani souhlasím, ani nesouhlasím, 4 = spíše souhlasím, 5 = rozhodně souhlasím)

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

12. Považuji svou profesi za prestižní (1 = rozhodně nesouhlasím, 2 = spíše nesouhlasím, 3 = ani souhlasím, ani nesouhlasím, 4 = spíše souhlasím, 5 = rozhodně souhlasím)

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

13. Dodržování etických principů je pro mě při výkonu služby zásadní (1 = rozhodně nesouhlasím, 2 = spíše nesouhlasím, 3 = ani souhlasím, ani nesouhlasím, 4 = spíše souhlasím, 5 = rozhodně souhlasím)

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

14. Etické normy považuji za nedílnou součást práce policisty (1 = rozhodně nesouhlasím, 2 = spíše nesouhlasím, 3 = ani souhlasím, ani nesouhlasím, 4 = spíše souhlasím, 5 = rozhodně souhlasím)

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

15. Být policistou vyžaduje vysokou míru morální odpovědnosti (1 = rozhodně nesouhlasím, 2 = spíše nesouhlasím, 3 = ani souhlasím, ani nesouhlasím, 4 = spíše souhlasím, 5 = rozhodně souhlasím)

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

16. Jsem obeznámen s Etickým kodexem Policie ČR (1 = rozhodně nesouhlasím, 2 = spíše nesouhlasím, 3 = ani souhlasím, ani nesouhlasím, 4 = spíše souhlasím, 5 = rozhodně souhlasím)

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

17. Etický kodex má pro mě praktický význam (1 = rozhodně nesouhlasím, 2 = spíše nesouhlasím, 3 = ani souhlasím, ani nesouhlasím, 4 = spíše souhlasím, 5 = rozhodně souhlasím)

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

18. Dodržuji etická pravidla i v mimo služebních situacích (1 = rozhodně nesouhlasím, 2 = spíše nesouhlasím, 3 = ani souhlasím, ani nesouhlasím, 4 = spíše souhlasím, 5 = rozhodně souhlasím)

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

19. Mám jasno, jak postupovat při etickém dilema v praxi (1 = rozhodně nesouhlasím, 2 = spíše nesouhlasím, 3 = ani souhlasím, ani nesouhlasím, 4 = spíše souhlasím, 5 = rozhodně souhlasím)

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

20. Vždy se snažím rozhodovat v souladu se zákonem i morálními normami (1 = rozhodně nesouhlasím, 2 = spíše nesouhlasím, 3 = ani souhlasím, ani nesouhlasím, 4 = spíše souhlasím, 5 = rozhodně souhlasím)

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

21. Zasáhl(a) bych proti kolegovi, pokud by porušil etické zásady (1 = rozhodně nesouhlasím, 2 = spíše nesouhlasím, 3 = ani souhlasím, ani nesouhlasím, 4 = spíše souhlasím, 5 = rozhodně souhlasím)

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

22. Věřím, že etika chrání důvěru veřejnosti v Policii ČR (1 = rozhodně nesouhlasím, 2 = spíše nesouhlasím, 3 = ani souhlasím, ani nesouhlasím, 4 = spíše souhlasím, 5 = rozhodně souhlasím)

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

23. Byl(a) jsem někdy svědkem eticky sporné situace v rámci služby (1 = rozhodně nesouhlasím, 2 = spíše nesouhlasím, 3 = ani souhlasím, ani nesouhlasím, 4 = spíše souhlasím, 5 = rozhodně souhlasím)

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

24. V takových situacích vím, jak správně reagovat (1 = rozhodně nesouhlasím, 2 = spíše nesouhlasím, 3 = ani souhlasím, ani nesouhlasím, 4 = spíše souhlasím, 5 = rozhodně souhlasím)

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

25. V mém okolí se o etických dilematech diskutuje otevřeně (1 = rozhodně nesouhlasím, 2 = spíše nesouhlasím, 3 = ani souhlasím, ani nesouhlasím, 4 = spíše souhlasím, 5 = rozhodně souhlasím)

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

26. Mám možnost konzultovat etická dilemata s nadřízenými (1 = rozhodně nesouhlasím, 2 = spíše nesouhlasím, 3 = ani souhlasím, ani nesouhlasím, 4 = spíše souhlasím, 5 = rozhodně souhlasím)

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

27. Policisté by měli být etickým vzorem pro veřejnost (1 = rozhodně nesouhlasím, 2 = spíše nesouhlasím, 3 = ani souhlasím, ani nesouhlasím, 4 = spíše souhlasím, 5 = rozhodně souhlasím)

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

28. Cítím, že etická výchova je v rámci výcviku Policie ČR dostatečná (1 = rozhodně nesouhlasím, 2 = spíše nesouhlasím, 3 = ani souhlasím, ani nesouhlasím, 4 = spíše souhlasím, 5 = rozhodně souhlasím)

1

2

3

4

5

29. Měl(a) jsem dostatek příležitostí vzdělávat se v oblasti etiky (1 = rozhodně nesouhlasím, 2 = spíše nesouhlasím, 3 = ani souhlasím, ani nesouhlasím, 4 = spíše souhlasím, 5 = rozhodně souhlasím)

1

2

3

4

5

30. Policie ČR podporuje své zaměstnance v etickém rozhodování (1 = rozhodně nesouhlasím, 2 = spíše nesouhlasím, 3 = ani souhlasím, ani nesouhlasím, 4 = spíše souhlasím, 5 = rozhodně souhlasím)

1

2

3

4

5

31. Uvítal(a) bych více vzdělávacích aktivit zaměřených na etická témata (1 = rozhodně nesouhlasím, 2 = spíše nesouhlasím, 3 = ani souhlasím, ani nesouhlasím, 4 = spíše souhlasím, 5 = rozhodně souhlasím)

1

2

3

4

5

32. Etika by měla být pevnou součástí výcviku a dalšího vzdělávání policistů (1 = rozhodně nesouhlasím, 2 = spíše nesouhlasím, 3 = ani souhlasím, ani nesouhlasím, 4 = spíše souhlasím, 5 = rozhodně souhlasím)

1

2

3

4

5

Odeslat